C.C.D. MUREȘ

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Nr. 15 - Martie 2021

ISSN-L=1224-9319

Educație și cultură

COORDONATOR:

Prof. FODOR Alexandru-Iosif

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

PUIAC Elena Cornelia

SUCIU Anca

OLTEAN Ovidiu

Conținutul științific și originalitatea lucrărilor aparțin, în exclusivitate, autorilor!

CUPRINS

COȘA Elena-Daniela – Plante utilizate în cosmetică 4

DIN Roxana – Particularități ale limbajului la copiii cu dizabilități intelectuale 8

FERENCZI Levente - Aplicația Learning Apps utilizată în predarea matematicii și a disciplinelor tehnice 11

FERENCZI Margit-Gyöngyi – Utilizarea aplicației Gennially în predare-evaluare 12

HAJDU Edit – Igiena mentală în activitatea școlară 13

LUPAESCU Constantin – Școala la răscruce 16

LUPAESCU Constatin – Considerații despre evaluare și notare 19

MAGYARI Lina-Ildiko – Recenzie – „Dezvoltarea creativității și a abilităților practice” – autor Maria Eliza Dulamă 22

MATEI Ionela-Daniela – Educația incluzivă în grădiniță – „Toți, împreună, acceptându-ne și sprijinându-ne reciproc” 25

MITITEAN Oana – Voluntariatul și dezvoltarea identității vocaționale 29

OPREA Adriana – Provocările activităților online în învățământul special 31

OREIAN Alina Rodica – Muzică și mișcare – rolul lor în predarea integrată la vârsta școlară mică 34

POGĂCEAN Daniela – Experiențe transdisciplinare în cadrul Concursului European – „Tineri în pădurile Europei” (YPEF) 38

POTINTEU Valentina – Rolul principiilor educației morale în educarea morală a școlarului mic 40

RAD Mihaela Sorina – Polis-ul între minciună și sinceritate 43

SEBESI-SÜTÖ Ștefan-Mihai – Integrarea resurselor educaționale deschise în activitățile de predare-învățare a ortogramelor 47

SECĂȘAN Gyöngyi – Arta de a fi maneger de școală 49

SECĂȘAN Gyöngyi – Managementul situațiilor de criză din perspectiva directorului de școală 54

SOCACIU Alexandra – Rolul activităților extracurriculare în cultivarea valorilor naționale 57

VARGA Gyongyi – Munca de bibliotecar școlar văzută cu alți ochi 59

ZOKORIAS Carmen-Gabriela – Evaluarea online – Utilizarea aplicației Google Forms 63

„PLANTE UTILIZATE ÎN COSMETICĂ”
(activitate în cadrul unui cerc de Biologie)

profesor COȘA Elena-Daniela
Liceul cu Program Sportiv „Szasz Adalbert” Târgu Mureș, județul Mureș

Cercul de Biologie propus poate reprezenta un proiect de curriculum integrat la nivelul mai multor arii curriculare din perspectiva “domeniilor de experienţă din viaţa copilului”. Cosmetica constituie un domeniu de experienţă ce permite elevilor să lucreze cu elemente familiare, cotidiene, “la îndemână”. Astfel plantele din zona în care locuiesc îi ajută în observaţiile pe care trebuie să le realizeze, prin colectarea de date într-un mod sistematic şi să le compare cu experienţele proprii, trăirile şi cunoştinţele anterioare. Prin urmare activităţile propuse vizează: motivarea elevilor pentru studiul ştiintelor (prin conectarea la domeniile de experienţă din viaţa lor, şi lansarea provocării de a redescoperi lumea înconjuratoare) și stimularea unor trasee individuale de învăţare precum şi folosirea unor forme cooperative de învăţare.

Observaţiile, experienţele, lucrările practice efectuate în cadrul cercului de Biologie, contribuie la dezvoltarea gândirii elevilor, a inclinaţiei pentru cercetare ştiinţifică, a spiritului lor de creaţie, fiind menite să atragă elevii la cunoaşterea fenomenelor lumii vii, la realizarea unor acţuni care să evidenţieze rolul plantelor în viaţa omului, la dezvoltarea spiritului de cercetare, dezvoltarea capacităţilor de comunicare, tot mai puţin întâlnite.

E indicat ca cercul de Biologie să întrunească cateva condiţii: activitatea de cerc să nu fie o altă oră de Biologie, să fie adecvată varstei elevilor, programul de activitate a cercului să rezulte din asocierea ofertei cadrului didactic cu aşteptările și interesele elevilor, să fie gândite modalităţi eficiente de testare a valorii activităţii, să alterneze forme diferite de desfășurare a activității, să fie motivată fiecare temă, să se realizeze şi altceva decât lecţii, activităţile să fie atractive pentru elevi.

Activitatea în cadrul cercului nu este o prelungire a lecţiilor de la clasă, ci se caracterizează prin opţiune, individualizare, creativitate. Un alt obiectiv al acestuia este acela de a contribui la orientarea şcolară şi profesională a copiilor care participă la el.

În vederea realizării obiectivelor activităților din cadrul cercului, pentru a asigura îmbinarea activităţilor de învăţare cu practica şi cu investigaţia ştiinţifică, se stabilește din timp o tematică corespunzatoare. În acest scop la selectarea temelor propuse pentru activităţile din cerc ne putem propune urmatoarele: tematica să corespundă intereselor şi preocupărilor membrilor opționalului, să fie în concordanţă cu particularităţile de vârstă ale membrilor opționalului, să cuprindă o problematică legată de piaţa muncii şi de consilierea elevilor în ce privește cariera, să ţină cont de baza didactico - materială a şcolii, să îmbine activitatea teoretică cu activitatea practică şi cu cercetarea ştiințifică, să stimuleze dezvoltarea înclinaţiilor, intereselor şi aptitudinilor elevilor, să ofere posibilitatea pentru manifestarea iniţiativei şi creativităţii elevilor, formele abordate de activitatea de cerc să fie variate.

Activităţile alese se pot realiza cu elevi din clasa IX pentru că programa şcolară în semestrul al doilea abordează Regnul Plantae şi deoarece abordarea unor astfel de lecții se poate face şi din prisma utilizării informaţiilor în viaţa de zi cu zi, explicându - le modul în care plantele pot fi utilizate în diferite domenii, ca de exemplu domeniul cosmeticii.

Deoarece tinerii adolescenţi indifernt de sex sunt preocupați de modul în care se îmbracă, de modul în care arata sau de cum pot fi percepuţi de cei din jurul lor, aceştia se pot hotărâ să abordeze acest domeniu, convenindu - le activitatea sub forma unui cerc de Biologie.

Pot fi adăugate și activităţi conexe ca de exempu: excursii şi vizite de documentare; vizionarea unor filme documentare, organizarea unor sesiuni de comunicări ştiinţifice şi referate, elaborarea unor panouri cu imagini, elaborarea unor materiale didactice, organizarea şi desfăşurarea unei excursii, organizarea unor expoziţii de fotografii, lucrări de microscopie, experienţe, întocmirea de ierbare, realizarea unor infuzii şi decocturi, combinarea de produse vegetale în vederea obţinerii unor preparate cosmetice (ex. măşti cosmetice).

Ca și *metode şi tehnici de predare (resurse procedurale)* se pot folosi: conversaţia, expunerea, explicaţia, dezbaterea, observaţia, demonstraţia, experimentul, problematizarea, brainstorming, dezbaterea, ştiu/vreau să ştiu/am învăţat, predarea prin întrebări, învăţarea asistată de calculator, gândirea critică, învăţarea prin descoperire, chestionarul.

Formele de organizare a activităţiloralese pot fi: frontală, individuală, pe grupe de elevi.

Ca modalităţi de evaluare se pot alege: metode tradiționale (probe scrise, probe practice) sau metode alternative (observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, investigația, chestionarul, jurnalul, prezentare power-point, portofoliu, autoevaluarea).

Exemplu de activitate „*Măşti cosmetice pentru toţi" din cadrul unui cerc de Biologie*

„Nimeni nu poate păcăli timpul, dar el este mai îngăduitor
cu cei care ştiu să se îngrijească"

Deoarece au fost placuţi impresionaţi (în urma unei vizite) de activitățile practice realizate la o Școala Posliceală cu profil Cosmetică, elevii şi-au dorit să realizeze activităţi practice de cosmetizare. Pentru că unii dintre ei (în special fetele ştiu să se demachieze) elevii au solicitat să realizeze şi ei aplicarea unor măşti cosmetice. Elevilor li se explică ca măştile cosmetice conţin substanţe de origine minerală, vegetală sau animală ce se combină în funcţie de scop şi tip de ten.

Ca şi caracteristici principale se poate aminti elevilor ca măştile cosmetice trebuie: să fie inofensive şi nu toxice, să fie ca o pastă moale fără miros, cu un aspect mat, să fie uşor de aplicat şi de spălat, să se usuce repede, să aibă o temperatură suportabilă, să nu producă arsuri când sunt calde, să fie adecvate tipurilor de piele şi de ten, să se aplice doar pe pielea curată, demachiată,

Ca si reguli ce trebuie respectate li se poate menționa că măștile cosmetice: nu se aplică pe sprâncene, ochi, buze; (acestea se acoperă cu comprese îmbibate în infuzie calmantă, iar pielea din jur trebuie unsă cu cremă grasă), nu se aplică în strat gros pentru a putea fi uşor înlăturate.

Competenţele ce se pot urmari in cadrul activității de cerc sunt: să caracterizeze măștile cosmetice (clasificare, efecte, condiții specifice), să descrie compoziția unor măști (în funcţie de tipul de ten, de scopul urmărit și de zonele specifice aplicării lor), să prepare măști cosmetice pe bază de fructe şi legume, să aplice pe piele măşti cosmetice pe bază de fructe şi legume

Resurse procedurale: conversaţia, învăţarea prin descoperire, observaţia, explicaţia, modelarea, demonstraţia, experimentul. Forma de organizare: frontală, individuală şi în echipă. Resurse materiale: banană, lapte de capră, lapte de vacă, ulei de argan, mere, argilă, ulei de masline, miere, castravete, Kiwi.

Măştile ce au fost executate de elevi sunt urmatoarele:

a) pentru ten uscat:

- 1 banană coaptă**,** 1-2 linguri de lapte de capra, o linguriţă ulei de argan

- o linguriţă suc de mere, argilă, 1 banană
- 1 banană, o linguriţă miere, o linguriţă ulei de măsline, o linguriţă suc de castravete
- o linguriţă miere, lapte de vacă, 1 gălbenuş de ou

b) pentru ten normal

- o lingură de miere, un gălbenuş de ou, 5-6 picături de portocala, ½ linguriţă ulei de măsline
- argila, o linguriţă ulei de argan, 1-2 linguri de lapte de capră
- o lingură de miere, o linguriţă suc de castravete,
- o lingură lapte de vacă, un gălbenuş de ou, argilă

c) pentru ten gras

- 1 banană coaptă, o linguriţă suc de rosie, mar razalit
- un gălbenuş, 2 linguriţe de iaurt,
- argilă, o linguriţă suc de castravete, suc de roşii
- 1 Kiwi, 2 linguriţe de iaurt

Prin activităţile alese am încercat să urmaresc modul cum progresează elevii treptat în dobândirea şi fixarea cunoştinţelor noi odată cu acumularea acestora sub diferite forme, în contexte noi şi asta deoarece asa cum spunea Plutarh: „capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi astfel încât, mai târziu, să lumineze cu lumina proprie”.

Bibliografie:

1. Alina Margaritoiu, Alina Brezoi, coordonator Mihaela Suditu (2007) - "Metode interactive de predare –invatare -suport de curs"

2. Cristian Păun (2014) - "Metode de predare / învăţare bazate pe stimularea creativităţii", Bucureşti

3. Pârvu, C., Piscan, D., Simion, P., Luncaşu, T., (1998) - "Frumuseţe şi sănătate cu ajutorul plantelor", Ed. Tehnică, Bucureşti

4. Viorel Lazar, Daniela Caprarin (2008) - "Metode didactice utilizate in predarea biologiei", Editura Arves

5. Tournier, M., (1999) – „Cosmetica naturistă", Ed. LVB, Bucureşti

http://pshihopedagogie.blogspot.com/

http://www.avantaje.ro

http://www.bioterapi.ro.

http://www.ele.ro

http://www.eva.ro

http://www.formula-as.ro

http://www.perfecte.ro

www.asociatia-profesorilor.ro

PARTICULARITĂȚI ALE LIMBAJULUI LA COPIII CU DIZABILITĂȚI INTELECTUALE

prof.psihopedagog/psihopedagogie specială DIN Roxana
C.Ș.E.I. Nr.1 Târgu- Mureș, județul Mureș

Limbajul uman- reprezintă cel mai important mijloc de relație între conștiință și realitatea obiectivă, un instrument al cunoașterii , al creațiilor valorilor cultural- morale și al transformării naturii. Limbajul reprezintă unul dintre cele mai complexe fenomene psihosociale (Jurcău , 1989).

Limbajul este rezultatul activității unor organe de coordonare, care recepționează din exterioriorul organismului o serie de semnale linguale, le descifrează conținutul semantic și, pe baza acestora , elaborează semnale verbale, inteligibile. Însușirea limbajului reprezintă o activitate care presupune un efort îndelungat din partea individului.

Limbajul, poate fi definit ca o „activitate de comunicare interumană, care se realizează prin intermediul limbii si al tuturor resurselor ei" (Crețu, 2004, p.109). Limba este un sistem complex (ansamblul semnelor și simbolurilor) cu rol de comunicare,dispunând de mai multe sisteme componente-lexicul, sintaxa, semantica.

Comunicarea presupune transmiterea unor informatii, idei, emoții de la un emițător la un receptor, printr-un canal de comunicare. Mesajul este o semificație care este codificată de emițător si recodificată de receptor .

Decodificarea este influențată de contextul actului de comunicare (mai ales atunci când este vorba despre cea orală și nonverbală). Limbajul fiecarei persoane poartă amprenta personalității sale. Limbajul exprimă nivelul general al dezvoltării psihice, cultura dobândită, intențiile si dorințele din momentul respectiv, aspirațiile privind calitatea comunicării, particularitățile de pronunție, viteza, ritmul și timbrul vocii.

Functiile limbajului sunt (Guțu, 1997):

a) **comunicativă** (transferul unor conținuturi informaționale de la o persoană la alta);
b) **cognitivă** (operațiile gândirii presupun utilizarea cuvintelor si structurilor verbale, noțiunile sunt înțelese folosindu-se instrumentele verbale de exprimare si fixare a prelucrării informaționale; funcționarea memoriei nu este posibilă fără limbaj, iar imaginația se concretizează in formulări și reformulări verbale);
c) **simbolic-reprezentativă** (cuvintele si structurile verbale sunt semnele mentale ale diferitelor clase de obiecte și fenomene și a relațiilor dintre acestea);
d) **reglatorie si autoreglatorie** (prin cuvinte se construiesc comenzi care declanșează acte mentale sau practice, se dirijează sau se ajustează comportamentele proprii sau ale altor persoane);
e) **expresivă** (transmiterea unor trăiri, atitudini ale celui care comunică);
f) **persuasivă** (influența comportamentală prin inducerea unor idei sau stări emoționale);
g) **ludică** (jocul cu cuvintele, cu tenta de creativitate verbală);
h) **dialectică** (formularea si rezolvarea contradicțiilor, situațiilor dilematice);

În activitatea școlară se transmit diverse mesaje prin intermediul comunicării semantice si ectosemantice. Comunicarea semnatică sau verbală presupune transmiterea unor mesaje verbale, iar cea ectosemantică- mesaje nonverbale si paraverbale.

Comunicarea verbală se realizează cu ajutorul limbajului oral si scris. Limbajul oral are caracter situativ și beneficiază de multiple mijloace de expresivitate. Acestea includ:

- Variațiile de intensitate si indeosebi în înălțimea suntelor pronunțate- pot să pună în evidență anumite idei, să exprime energie sau oboseală, entuziasm sau apatie, încredere sau neîncredere.
- Accentuarea anumitor cuvinte oferă diverse semnificații frazei.
- Intonația (poate exprima mirare, încurajare, îngrijorare, explicare, încântare, siguranța de sine, dispoziții imperative) face ca fraza să fie corectă, adaptată situației, sporind, diminuând sau deviind sensul comunicării.
- Alegerea cuvintelor si modul de frazare, lungimea enunțurilor (cele scurte, lapidare imprimă comunicării ritm, claritate, sugestivitate, iar cele lungi, î ncarcate de epitete sunt adecvate momentelor solemne. De evitat însa folosirea excesivă a epitetelor, întrucat s-ar îngreuna înțelegerea).
- Folosirea mijloacelor extralingvistice- nonverbale: gestica, mimica, postura.

Limbajul oral chiar și în contextul dezvoltării tipice poate avea anumite discontinuități, deficite, fiind uneori mai puțin organizat. Poate beneficia de reveniri, adaugări, nuantări, îmbogățiri explicative. În cadrul acestuia se disting: limbajul colocvial, dialogat sau monologat. Acesta din urmă este mai dificil, întrucât presupune: cursivitate, înlățuire logică a ideilor, efort pentru comunicarea unor lucruri interesante, care să stimuleze atenția, să capteze interesul auditorului. Trebuie să se țină cont de reacțiile verbale si nonverbale ale auditorului, pentru a raspunde cu promptitudine la eventualele întrebări sau pentru a deduce posibilele nelămuriri, descifrând semnificația gesticii si mimicii.

Limbajul scris este mult mai elaborat, presupune realizarea unui plan prealabil, dar nu permite reveniri pentru completări, reformulări. Nu beneficiază de mijloacele principale ale expresivității orale -intonația, mimica, gestica (intr-o mica masură, acestea pot fi redate prin intermediul semnelor de punctuație). Elaborarea independentă de texte evidențiază nu numai bogația vocabularului, ci și profunzimea gîndirii, stilul cognitiv, preferințele pentru analitic sau sintetic. Atât limbajul oral cât și cel scris sunt anticipate, proiectate si coordonate de limbajul intern- care se caracterizează printr-o desfașurare la nivel mental, în propria interioritate. Este asonor și se desfășoară foarte rapid, reducând aproape succesivitatea la simultaneitate. Sunt folosite idei, imagini, se substituie cuvintele prin imagini, concentrându-se în special asupra acțiunilor și calităților (aspecte predicative).

Comunicarea nonverbală se caracterizează prin faptul ca informația este codificată și transmisă prin diferite semnale, legate direct de postură, mișcare, gestică, mimică, înfățișare. În literatura de specialitate românească este prezentată o axiomatică a comunicării nonverbale: aceasta este filogenetic si ontogenetic primordială; în relațiile interpersonale directe , comunicarea nonverbală este imposibil să nu apară; nu trebuie analizată independent de comunicarea verbală; semnificația semnelor transmise prin multiple canale trebuie stabilită în termenii probabilităților și în funcție de contextul sociocultural concret (Chelcea , 2004).

Dezvoltarea limbajului oral, vorbit se face în funcţie de gradul de dezvoltare al colectivităţii şi de nivelul intelectual și cultural al individului. Activitatea verbală reprezintă o unitate funcţională a diferitelor verigi externe şi interne, care funcţionează sinergic. În procesul de constituire şi de dezvoltare a limbajului trebuie să se acorde prioritate elaborării mecanismelor interne (cerebrale) ale sistemului verbal, deoarece ele rămân în general invariante în diversele forme ale activităţii verbale, deşi verigile periferice pot să se schimbe.

După A. Kreindler (1976), nivelurile structural-funcţionale ale limbajului sunt următoarele: nivelul periferic al instrumentelor limbajului; nivelul cortical; gnozia auditiv-vizuală pentru obiecte, culori, cuvinte şi coordonarea articulatorie a cuvântului vorbit; nivelul funcţiilor mnezice; nivelul funcţiilor de abstractizare, generalizare, conceptualizare. Dereglarea oricăruia din aceste niveluri atrage după sine perturbarea în mai mică sau mai mare măsură a întregului proces de comunicare prin intermediul limbajului.

Urmărind relaţia dintre organizare şi dezvoltare mintală şi învăţarea limbii, se constată că dizabilitatea intelectuală reprezintă o modalitate specifică de organizare structurală şi

funcţională a activităţii mintale. Procesele de cunoaştere şi învăţare sunt determinate în legitatea lor de această organizare. Între structura şi organizarea mintală şi structura şi organizarea limbajului există un raport corecţional. Obstacolul cel mai persistent în procesul de învăţare , dezvoltare şi integrare a copilului cu dizabilitate intelectuală este rezultatul unor perturbări de grade diferite ale procesului de comunicare interumană prin intermediul limbajului.

Învăţarea limbii la copilul cu dizabilitate intelectuală are ca obiectiv fundamental dezvoltarea mecanismelor de mediere a limbajului şi a proceselor psiho-intelectuale care stau la baza învăţăturii. Învăţarea limbii şi dezvoltarea limbajului sunt căile principale de stimulare, restructurarea şi progres ale activităţii mintale şi ale formării personalităţii. Învăţarea limbii de către copilul cu dizabilitate intelectuală are nevoie de o metodologie specială, adaptată şi la exigenţele dezvoltării.

Limbajul, ca instrument de structurare şi organizare a personalităţii dobândeşte valenţe psihopedagogice deosebite în procesul de instruire şi educare a copiilor. Scopul fundamental al unei metodologii a învăţării limbii de către copilul cu dizabilitate intelectuală este acela de organizare şi dezvoltare optimă a capacităţii de a comunica în cadrul relaţiilor sale socioprofesionale. Învăţarea limbii poate fi asimilată învăţării procesului de comunicare interumană.

Conform criteriilor de clasificare după DSM V ***dizabilitatea intelectuală*** (tulburarea intelectuală de dezvoltare) se caracterizează prin deficite la nivelul funcționării cognitive, cât și la nivelul comportamentului adaptativ. Aceste deficite se concentrează pe: abilitățiile conceptuale, sociale și pragmatice care debutează înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.

În contextul dizabilității intelectuale apariţia şi dezvoltarea, cu întârziere, a limbajului, precum şi dificultăţile mai mult sau mai puţin accentuate în procesul comunicării verbale, reprezintă fenomene caracteristice pentru marea majoritate a persoanelor cu dizabilitate intelectuală.

Pentru a surprinde aceste aspecte este deosebit de important să ne focalizăm atenția asupra tuturor laturilor limbajului: latura fonetică- fonologică, latura morfologică, latura semantică, lexicală și pragmatică.

APLICAȚIA LEARNING APPS UTILIZATĂ ÎN PREDAREA MATEMATICII ȘI A DISCIPLINELOR TEHNICE

Autor: Ing. prof. FERENCZI Levente
Specialitatea: Matematică și Discipline tehnice de specialitate
Instituția de proveniență: Liceul Tehnologic „Gheorghe Șincai" Târgu Mureș, jud. Mureș

Perioada pandemiei a silit profesorii să folosească exclusiv mediul online pentru predare-evaluare. Fiecare cadru didactic a încercat să se adapteze și să adapteze materia, astfel încât lecțiile să nu devină plictisitoare.

Deși multe aplicații online existau și înainte, acestea nu erau suficient cunoscute de către profesori.

Aplicația Learning Apps, așa cum sugerează și numele este folosită în predare, dar și în evaluarea formativă a elevilor.

Deosebit de atractivă, învățarea poate fi făcută prin joc, ceea ce elevii apreciază mai mult, decât predarea discursivă.

Foarte ușor de folosit și faptul că nu necesită extraordinar de mult timp pentru construirea de jocuri didactice, aplicația oferă și avantajul existenței unei baze de date cu jocuri/lecții/ exerciții structurate pe domenii, la fel ca în catalogul școlar.

Odată logat, profesorul poate folosi aplicațiile altor profesori, sau le poate chiar adapta.

Linkul poate fi distribuit foarte ușor și elevii îl pot accesa fără să fie la rândul lor logați.

Jocurile sunt de tip puzzle, rebus didactic, alegere simplă sau multiplă, cum să fii milionar, timeline, etc. și sunt atractiv construite, putând fi inserate texte, video, imagini, etc.

Se poate folosi cu succes atât în predare dar și în evaluarea elevilor.

Dezavantjul este că jocurile nu sunt atât de intercative, ca spre exemplu: Kahoot sau Quizizz, dar elevii vor fi încântați să le folosească.

Aplicația se poate folosi în orice domeniu al științelor de la clasele mici la cele mari, fiind foarte atractivă.

Se poate folosi și la clasă, în predarea face to face, doar că necesită calculator, internet și proiector, pentru a fi văzut de către toți elevii. Dar chiar și telefonul mobil poate fi folosit pentru accesarea aplicației.

UTILIZAREA APLICAȚIEI GENIALLY ÎN PREDARE-EVALUARE

profesor biologie FERENCZI Margit Gyöngyi
Liceul Teoretic „Bolyai Farkas” Târgu Mureș, județul Mureș

Multitudinea de aplicații disponibile în format electronic pentru predarea online, dar nu numai este în continuă dezvoltare. Creativitatea developerilor este semnificativă și oferă cadrelor didactice un panel de softuri/aplicații care aproape nu cunoaște margini. Elevii au primit cu entuziasm fiecare nouă aplicație, adaptată la fiecare specialitate în parte.

Am ales aplicația Genially pentru că așa cum sugerează numele este aproape genială.

Chiar și varianta free este foarte bogată, astfel că începând cu prezentări care pot fi folosite în cadrul procesului de predare, deși seamănă cu PPT, template-turile sunt foarte atractive și dezvoltate pe domenii ale științei și nu numai.

În afară de asta există un spațiu destinat numai jocurilor, care pot fi folosite la orice materie spre deliciul elevilor din clasele primare, dar și gimnaziale și liceale. Jocurile de tip quiz, dar și escape room oferă elevilor acea doză de mister și dorință de descoperire, parctic fiecare joc este unul nou. Aplicația permite inserarea de imagini, linkuri, video, etc.

Avantajele sunt nenumărate și cadrul didactic va fi foarte mulțumit, la fel și elevii, deoarece elementul de noutate este prezent la fiecare nouă creație.

Dezavantajul major este faptul că necesită destul de mult timp pentru a construi lecții, jocuri, quizzuri și uneori folosirea este greoaie, fiind o aplicație complexă. Sigur, după multe utilizări cadrul didactic va învăța să o folosească eficient, contribuind la propria dezvoltare.

Recomand tuturor profesorilor să folosească aplicația care necesită doar o logare simplă cu e-mail și parolă. Un alt avantaj este că mai multe cadre didactice pot utiliza aceeași aplicație și să lucreze la ea interactiv, ceea ce nu am găsit la aplicații asemănătoare.

Paticipând la un curs de perfecționare, la rândul meu mi-am perfecționat tehnica de lucru și am descoperit avantajele aplicațiilor în procesul de învățământ.

Chiar și elevii pot realiza diferite proiecte în cadrul aplicației Genially, practic la orice materie.

Mă bucur că avem avantajul folosirii aplicațiilor fără să plătim pentru ele, deși varianta cu plată este mult mai amplă și cu mai multe beneficii.

IGIENA MENTALĂ ÎN ACTIVITATEA ȘCOLARĂ

profesor învățământ primar HAJDU Edit
Școala Gimnazială Nr.1 Luduș, județul Mureș

Rezumat:

De mai bine de 20 de ani predau ca învățătoare. A trebuit să preiau de mai multe ori o clasă de la o colegă: s-a pensionat colega, m-am transferat la altă școală, a fost introdusă clasa pregătitoare. La o astfel de clasă preluată am observat că elevii au format mai multe grupuri mici, nu se jucau împreună în pauză, au marginalizat câțiva copii. Ori de câte ori am avut ocazia, i-am lăudat pe aceia care au primit în mod repetat feedback negativ de la colegii lor. Dar mângâierile, zâmbetele, laudele mele s-au dovedit a fi puține. Îmbunătățirea stării de bine nu se poate face peste noapte, motiv pentru care am decis că trebuie să fac ceva și să fac ceva cât mai repede. Am început cu observarea clasei mele: care este situația clasei actuale, care sunt particularitățile ei.

Așa am început să visez o activitate : Ora (super)plăcută!

Aveam un plan, eram entuziasmată, dar aveam și o mulțime de întrebări: Cui este importantă această activitate? Are clasa mea nevoie de ea sau vreau doar să bifez o astfel de activitate?

Am vorbit cu colegii și am fost încurajată să-mi realizez activitatea gândită. Chiar dacă nu voi soluționa problema de la care am pornit, și acest proiect poate fi începutul unor procese pozitive. Menținerea sănătății mentale necesită o atenție constantă și aceasta este un moment bun.

Cuvinte cheie: marginalizare, feedback negativ, stare de bine, proces pozitiv, sănătate mentală

Munkámban a mentálhigiéné
Tök (jó) óra!

Már több, mint 20 éve tanítok, mint elemista osztály tanítója. Többször is át kellett vennem más kollegától beindított osztályt: nyugdíjba vonult a tanító, átkerültem más iskolába, bevezették az előkészítő osztályt. Egy ilyen átvett osztálynál, I.osztályban éreztem, hogy a gyerekek több kis csoportot hoztak létre, szüneten nem játszanak közösen, kiközösítenek egy pár gyereket.

Amikor csak alkalom adódott, megdícsértem mindazokat, akik többször kaptak negatív visszajelzést osztálytársaiktól. De kevésnek bizonyult simogatásom, mosolyom, dicséretem.

A lelki egészség javítása nem történhet egyik percről a másikra, pont ezért döntöttem, tennem kell valamit, s elég hamar. Jól megfigyeltem osztályomat: sajátosságait, helyzetét.

Álmodozni kezdtem egy TÖK(JÓ) ÓRÁról....

Volt egy tervem, lelkesedtem, de nagyon sok kérdés kergetőzött az agyamban. Kinek fontos ez a tevékenység? Szüksége van rá az osztályomnak vagy csak én akarok a segítőkész, jó ember szerepében kipipálni egy tevékenységet? Csak nekem van ilyen gondom? Mi érdekli, mi bosszantja őket? Mivel lehet motiválni, hogy részt vegyenek a tevékenységben?

Kolleganőkkel beszélgettem, s arra bátorítottak tartsam meg tevékenységemet: ha nem is lesz feltétlenül megoldás az adott problémámra, de pozitív folyamatok elindítója lehet ez a projekt is. A lelki egészség megőrzése folyamatos figyelmet igényel, jól jön ilyen alkalom is.

Elérkezett a nagy nap vagyis a TÖK(JÓ) ÓRA!!!

Találos kérdésekkel vezettem rá a gyerekeket, hogy mit ismerünk meg jobban azon az órán. Nem véletlenül szóltam a gyerekeknek is, hogy hozhatnak, mert főleg a falun lakóknak volt erre lehetőségük. Most ők álltak a figyelem központjában, mindenki rájuk hallgatott. Számukra

ez könnyű feladat volt, izgalom nélkül álltak az osztály előtt, mert ők ismerték a tökök nevét, melyiket mire használják.

A költőket, írókat is megihlette az egyszerű tök, írtak róla verset, mesét. Felolvastam én Móricz Zsigmondtól az Iciri-piciri címűt.

Miközben lerajzolták azt a jelenetet, ami nekik a legjobban tetszett, megzenésítve újra meghallgattuk. Szándékosan emeltem ki egy pár rajzot, én értékeltem, rávilágítottam minden rajznál valami szépre, érdekes színezésre, elképzelésre. Önbizalmában akartam erősíteni, célomat nem feledve: pozitív megerősítésben részesíteni.

A jó matekeseknek felcsillant a szeme, amikor azt mondtam, matekezni is lehet a tökökkel. Nem kivonni, összeadni kellett, hanem saccolni a súlyt...Azok a gyerekek válaszai által közel a valósághoz, akik szoktak segíteni vásárolni, saját maguk viszik iskolástáskájukat. Még ennél a dicséretnél is volt olyan gyerek, aki hihetetlenül állt, nem tudta mit kezdjen azzal a figyelemmel, amely most övezte.

De már mosolyogva állt, amikor csapatokat kellett alakítani, s mindkét csapatvezető kérte álljon mögéje. Alagútban gurítás következett, s mindkét csapatkapitány hamar rájött, olyan csapattagok kellenek, akik meg merik fogni a tököt, van erejük gurítani.

Ennél a feladatnál is folyamatosan figyeltem a gyerekek viselkedését: öröm tükrözödött sokak arcán. Egyeseknek, mert csapata nyert, másoknak meg azért, hogy nem utolsónak lettek beválasztva a csapatba. Már egyenlő társakként játszodtak.

Visszatértünk az osztályterembe, ahol kis pihenő idejére „Szépségversenyt" tartottunk a tököknek. Előre kigondoltam hány tök nevezhet be, hány oklevelet oszthatunk ki.

Minden résztvevő tök I.díjban részesült, mindeniknek kiemeltem sajátosságát, egyediségét:

I.díjban részesül, mert ma ő a .....tök

(legkisebb, legnagyobb, legdíszesebb, legfinomabb –az állatnak, -az embernek)

I.díjban részesül, mert .....

(belőle lehet sütit készíteni, lámpásnak való, vele lehet bort szippantani)

- Ti miben lennétek I.díjazottak? Mindenki értékes, mindenki jó valamiben.

Felsorolták igazi erősségeiket, jó tulajdonságaikat. Figyeltem arra, hogy minde gyerek mondjon magáról jó tulajdonságot.

Utolsó feladatunk következett: a teremben elrejtettem egy 17 darabos puzzlet. (Párkányra, székekre, padokba, tábla szélére, fogasra, szekrény oldalára patafixxel felragasztottam.)

Mindenki 1 darabot kellett megtaláljon, s közösen kellett kirakni.

Szívből szurkoltak az utolsó darab keresésénél. Csak akkor lett kész a kép, csak akkor oldották meg a feladatot, ha mindenki hozta, adta az ő picike részét. Tapssal jutalmazták önmagukat.

(A kép egy faragott mosolygos tök.)

Ennél a feladatnál így fogalmaztam:

-Lám, minden darab kellett a kép kirakásához, minden darab – kicsi vagy nagy, színes vagy fehér, hegyes vagy gömbölyű, a legelső vagy a legutolsó - értékes volt! Ilyenek vagytok ti is ebben az osztályban! Mindenki más – szőke vagy barna, alacsony vagy magas, lány vagy fiú, városi vagy falusi -, de mindenkinek itt a helye ebben az osztályban. Ahhoz, hogy mi egy egészet alkossunk, mindenkire szükségünk van!

Megkértem mindenkit vigyen haza egy-egy laminált könyvjelzőt: a puzzles tök képével. Vajon miért ezt a képet választottam?

Segítségükkel, közösen fogalmaztuk meg a megtapasztalt tanulságot, a szerzett önismereti tapasztalatot:

- Hazavisszük a mai TÖK(JÓ) ÓRÁból, hogy nagyon jó, hogy különbözőek vagyunk, és mindenkire szükségünk van itt, ebben az osztályban!

Mivel I.osztályosok még nem tudnak írni, így a véleményüket a tevékenységgel kapcsolatosan nem tudtam írásban kikérni. Egy idővonalas visszajelzőt készítettem, amelyre megkértem

ragasszák fel a rózsaszín post-iteket ahhoz a feladathoz, amely végzésénél jól érezték magukat, magabiztosak voltak, tetszett az a feladat. A kék post-iteket pedig oda kellett ragasztani, amely feladat elvégzésekor valami nehézséget tapasztaltak, nem érezték jól magukat.
Dísztökökkel díszítettem az idővonalat, de mindenik dísztök valakinek szólt:

- Büszke vagyok (a gyerek neve), hogy .....
- Megköszönöm (a gyerek neve), hogy ..... (türelmesen meghallgatta .....-t, segítséget kért....-tól, megtapsolta társát, együtt örvendett ....-val, elfogadta.....segítségét, bátorítottad....-t)

A tevékenység helyszíne nem véletlenül volt az osztálytermünk és az iskola udvara, vagyis a gyerekek mindennapi környezete. Ezzel azt reméltem, hogy az önismereti felismerések alkalmazhatóak legyenek a mindennapokban, az iskolában töltött időben.

Hazaérve újra foglalkozni kezdtem a tevékenységemmel. Örömmel nyugtáztam, hogy minden tanuló jelen volt, sikerült bevonni mindeniket, aktívak voltak. Megint kérdések sokasága között álltam: Mit tartanék meg, ha még egyszer megszervezném? Mit hagynék el? Mit változtatnék?

Mint tervezője, végrehajtója ennek a tevékenységnek különleges helyzetben voltam. Nagyon „jelen” kellett lennem a tevékenységben, része voltam én is, de ugyanakkor figyelnem kellett tanítványaimat. Egy mentálhigiénés tevékenységben jó benne lenni, még akkor is, ha vannak nehéz pillanatok.

Úgy érzem, mint tanító, toleranciára kell nevelnem a gyerekeket. Tanulhatunk egymástól, meg kell értenünk a társunkat, egymás elfogadására képesek kell legyünk.

A 17 darabos puzzle kirakása

ȘCOALA LA RĂSCRUCE

Trebuie să învățăm mai mult, sau mai puțin?

profesor de fizică LUPAESCU Constantin
Colegiul Național „UNIREA” Târgu Mureș, județul Mureș

Una din principalele probleme cu care se confruntă învățământul contemporan este generată de contradicția dintre două cerințe opuse. Pe de o parte avem necesitatea socială de a impune conținuturi educaționale tot mai vaste și mai diversificate, adaptate mileniului în care trăim, iar pe de altă parte avem reprosul, de asemenea îndreptățit, că elevul este sufocat de cerințele curriculare tot mai stufoase. Pentru a întrezări o soluție este necesară o scurtă detaliere a celor două.

Neîndoielnic, galopul omenirii pe calea creației de toate tipurile, pe drumul acumulării de informații și a descoperirilor, este tot mai rapid. În fiecare an se fac filme excepționale, se scriu cărți formidabile, se dau premii Nobel pentru creații literare care și-ar putea găsi locul în manualele școlare, în fiecare an istoria crește cu fapte noi, indispensabile culturii generale a omului contemporan – spre exemplu ”Brexit”, în permanență se inventează tehnologii noi, cu care are de-a face omul de rând și ar fi bine să fie pregătit să se descurce onorabil în folosirea acestora, în fiecare an se fac extraordinare descoperiri științifice care ar merita să fie măcar pomenite în școli. În deceniul care a trecut, a fost descoperit bosonul Higgs – ultima redută în confirmarea Modelului Standard, au fost detectate undele gravitaționale – strălucită confirmare experimentală a Teoriei Relativității, s-au construit primele computere cuantice, au fost ”fotografiate” găurile negre – despre care nu eram chiar siguri că există, și asta doar în domeniul fizicii. Ce facem, ar trebui oare ca tânărul să audă de toate astea pe băncile școlii, să le învețe?

În plus, pentru ca materiile care se studiază acum să fie corect și complet aprofundate, ar fi necesare ore suplimentare. De exemplu, pentru ca fizica, la profil real, să fie studiată la nivelul corespunzător pentru liceu, ar fi nevoie de 4 ore pe săptămână și un an școlar ceva mai lung. În cele trei, pe care le avem acum, cu multe ore care se pierd din diferite motive, nu se poate obține o însușire corespunzătoare a noțiunilor. Și încă, nici acestea nu ar ajunge, este necesar ca elevul să aloce ore de studiu individual, după programul de școală. Situația nu este diferită nici la alte materii fundamentale. Matematica necesită foarte mult exercițiu, pentru limbă și comunicare elevul trebuie să citească enorm, ceea ce nu se întâmplă, ca să înțelegi istoria n-ajunge să memorezi câteva date, este nevoie de acumularea multor cunoștințe pentru a putea să-ți imaginezi și să aprofundezi cu adevărat fenomenele. Educația fizică făcută o oră sau două pe săptămână este mai mult o glumă decât sport, și situația se repetă la mai toate materiile.

Ba, mai există și cerința introducerii de noi discipline de studiu. Cetățeanul contemporan ar fi bine să fie avizat în chestiuni de drept – ar fi utile ore de științe juridice; gramatica ar trebui studiată și în liceu; poate n-ar strica și ore de astronomie, oratorică, dezvoltare personală, medicină, etică, dactilografie, dans, robotică, gastronomie, educație sexuală, teatru, film, fotografie – că tot ne ocupăm zilnic cu acestea – celelalte arte și multe altele de care are nevoie un om întreg. Ce facem cu toate acestea, sunt oare necesare tânărului care părăsește băncile școlii, le punem în manuale sau le lăsăm la voia întâmplării, să se descurce singur absolventul în hățișul informațional contemporan? De unde luăm ore? Sau recunoaștem că nu putem să le acoperim pe toate, abandonăm lupta și ne resemnăm la gândul că niciodată omul nu va fi capabil să acopere formidabila diversitate cu care dă piept în mileniul al III-lea? În fond, avem cu toții un singur cap și numai 24 de ore pe zi.

De partea cealaltă se situează cerința legitimă, venită mai ales de la elevi și de la familiile lor, de a se subția conținuturile, de a se scutura programele, poate chiar de a scădea numărul de ore de școală. Elevii se plâng că învățătura îi sufocă. Cerințele prea mari la toate materiile aduc doar stres și randamentul nu doar că nu crește, dar scade drastic. Cu alte cuvinte se face mult și prost, standarde înalte și rezultate minime. Pentru că se cere prea mult, nimic nu se face bine. Elevii și familiile simt lucrul acesta, îl reproșează școlii și trebuie să recunoaștem că au dreptate.

Omul împreună cu mintea lui nu este o mașinărie de acumulat cunoștințe și deprinderi. Viața mai este și altceva decât școală, tânărul are nevoie de mai mult timp liber, de sport și mișcare, trebuie să aibă vreme să se îndrăgostească, poate vrea să citească o poezie sau să vadă un film, mai trebuie făcut loc și pentru diferite pasiuni, să meargă la pescuit sau să mestereasca un robot. Cu toții avem nevoie să petrecem mai mult timp cu familia și cu prietenii, sau pur și simplu să simțim libertatea, să respirăm aer curat și să contemplăm cerul plin de stele.

Soluția pentru dilema de mai sus este să acceptăm că nu putem cu toții să le facem pe toate. Niciun absolvent nu va reuși să fie deopotrivă expert și în informatică și în limba latină, și în istorie, și în matematică, nu poate fi și un erudit dar și un sportiv excepțional, iar școala și societatea trebuie să înțeleagă, să accepte și să-și asume acest lucru.

Sistemul de învățământ trebuie astfel croit încât să ofere individului posibilitatea de a-și atinge potențialul maxim conform năzuințelor sale și ținând cont doar de propriile limite.

Putem împlini acest deziderat cu condiția ca furnizorul de educație – în speță ministerul – să facă două lucruri.

1. Să cerceteze și să decidă care este suma minimă de cunoștințe și deprinderi strict necesară locuitorului mileniului al III-lea. Acest ”nucleu” să fie cuprins în curriculumul obligatoriu și nu trebuie să ocupe mai mult de 35% - 40% din timpul alocat învățării.

Cerința de stabilire a unui nucleu de cunoștințe care să stea la baza pregătirii de cultură generală nu se substituie centrării învățământului pe formarea de competențe, ci se adaugă acesteia, detaliind-o. Cele 8 competențe cheie stabilite la Lisabona în Raportul de progres al Grupului de lucru B, din 2003, sunt un bun punct de plecare.

2. Să creeze conținuturi și întregul material didactic aferent, clădite peste acest nucleu, pe care elevul să le poată lua la alegere – sub atentă îndrumare, desigur, fiecărui elev fiindu-i astfel oferită posibilitatea de a se încărca atât de mult cât poate și își dorește.

În sistemul actual, alegerea materiilor de studiu este aproape imposibilă. Există doar sistemul CDȘ - Curriculum la Decizia Școlii, care oferă o liberate extrem de limitată, pentru că alegerile se fac la nivelul întregii clase, reprezintă per total sub 10% din materiile studiate, iar oferta este slabă. Clasele iau mai ales ore de aprofundare la materiile de examen.

A pune la îndemâna tânărului posibilitatea să aleagă materiile pe care le studiază, aduce nenumărate avantaje și rezolvă probleme spinoase ale sistemului educațional actual. În primul rând elevul poate să-și dimensioneze efortul corelat cu propriile aptitudini. Va învăța atâta cât dorește la obiectele care îi plac, sau pe care le consideră, împreună cu familia, necesare pentru traiectoria sa educațională. Va dispărea veșnica obiecție ”învățăm lucruri care nu ne folosesc la nimic”.

Mai mult, ar fi necesar ca fiecare materie, inclusiv cele din curriculumul obligatoriu, să poată să fie studiată la *niveluri diferite*, eventual cu alocarea de numere diferite de ore pentru fiecare nivel. Pentru aceasta ar putea să existe, de exemplu, trei manuale, parcurgerea fiecăruia fiind recompensată cu punctaje diferite. Deci apare libertatea nu numai de a-ți alege ce vrei să studiezi ci și la ce nivel de aprofundare dorești. Dacă o asemenea măsură se corelează cu schimbarea fundamentală a sistemului de notare – tehnologiile actuale permit acest lucru – am putea ajunge la diminuarea importanței examenelor finale sau chiar la eliminarea lor. Aceste

măsuri se pot corela cu libertatea elevului sau chiar a absolventului de a se întoarce, oricând pe parcursul educațional, sau chiar după terminarea școlii, la reluarea și aprofundarea anumitor subiecte, în funcție de nevoi.

Multe dintre cele de mai sus se aplică deja în diferite părți ale lumii și școala noastră ar avea doar de câștigat dacă le-am implementa și la noi. Sistemul ar putea deveni eficient și cu adevărat flexibil, atât pentru beneficiarii educației, care vor stabili ei înșiși ce și cât vor să facă, dar și pentru furnizorul de educație care poate interveni oricând și în orice măsură pentru a adapta rezultatele procesului educațional cerințelor de moment ale societății și de pe piața muncii.

CONSIDERAȚII DESPRE EVALUARE ȘI NOTARE

Un model simplu

profesor de fizică LUPAESCU Constantin
Colegiul Național „UNIREA” Târgu Mureș, județul Mureș

Multă lume are impresia că notarea este un proces exact și își exprimă uimirea când află că la recorectarea unor lucrări, a doua notă diferă semnificativ de prima. Putem afirma cu certitudine că inclusiv la materiile exacte, cum ar fi matematica, nota este destul de ”fluidă”, chiar dacă corectura se face după barem.

Ca să exemplificăm, dacă avem o lucrare de nota 7.00 și este corectată cu indulgență, nota poate să fie și cu un punct mai mare, deci în jur de 8.00; pe aceeași lucrare, o corectură intransigentă, ar da o notă de 6.00. Cei care au experiență în corecturi de lucrări la examene, olimpiade, simulări, concursuri, etc, știu prea bine lucrul acesta.

Explicația simplă a acestor fluctuații, chiar în cazul corectării după barem, este faptul că în orice lucrare multe raționamente sunt incomplete sau corecte doar pe jumătate. Baremul nu are cum să cuprindă toate detaliile și toată diversitatea situațiilor care pot să apară. Astfel, sunt puncte pe diferite subiecte care se obțin sau nu, după cum consideră corectorul. Aceasta este o realitate a sistemului de notare actual, și observați vă rog că nu am discutat aici despre greșelile care pot apărea din neatenția celui care corectează.

Ce putem face pentru a elimina fluctuațiile apărute din libertatea pe care baremul o lasă la alegerea corectorului? Ar putea ca testul grilă să fie soluția? Ca să găsim un răspuns, avem nevoie de un *model* simplu al procesului de evaluare și notare.

Evaluarea cunoștințelor unui candidat este în bună măsură asemănătoare ca structură cu modelul simplificat al unui *proces de comunicare*.

Pe marginea unui desen este mai ușor de discutat, vezi mai jos.

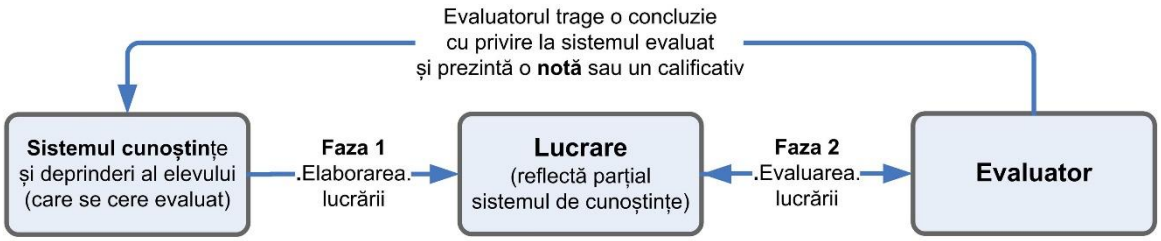

Mai precis, evaluarea constă în două faze.

În prima etapă candidatul, stimulat de subiect, își expune cunoștințele într-o lucrare, apreciată de evaluator, iar în etapa a doua, evaluatorul încearcă să tragă concluzii despre sistemul de cunoștințe și deprinderi al elevului, studiind lucrarea. În urma procesului de evaluare a lucrării, elevul primește o notă care este de dorit să reflecte cât mai bine cunoștințele și deprinderile acestuia. Din păcate acest proces de evaluare (strict al lucrării) este puternic afectat de mulți factori - subiectivitatea evaluatorului, rigurozitatea grilei, greșeli, etc.

Când discutăm pe marginea corecturilor succesive și a diferențelor care se obțin în notare, vorbim doar despre faza a doua: lucrare - evaluator.

Când vorbim despre tipul subiectului (grilă, cu itemi închiși sau deschiși, eseu, etc), ne referim la prima fază, care se referă la cât de bine reușește elevul să realizeze o lucrare

edificatoare cu privire la nivelul cunoștințelor sale. Evident că modul de construire al subiectului poate să ducă la o reflectare mai bună sau mai slabă a cunoștințelor în lucrare.

Remarcați vă rog că testul grilă elimină complet neajunsurile legate de faza a II-a. Se ivește însă un neajuns legat de prima fază, căruia i se dă prea multă importanță după părerea mea - cât de bine reflectă lucrarea calitățile referitoare la creativitatea elevului. Credem că acest neajuns este nesemnificativ din mai multe motive. Printre acestea este că nici eseul nu este mult mai edificator din acest punct de vedere, mai ales având în vedere subiectivitatea evaluatorului. Mai apoi, creativitatea este doar o mică parte din ceea ce evaluăm și, în plus, ar putea fi apreciată altfel, examenul oral - competențele - rezolvă această problemă. În plus, există deprinderi care pot da indicații indirecte cu privire la creativitate. Adică se pot măsura competențe care se corelează pozitiv. Este un domeniu de studiat. Așadar, în loc să spunem că testul grilă este rău pentru acest motiv, ar fi mai bine să găsim căi de a depăși acest neajuns.

Îndrăznesc să afirm că pentru examenele mari, testarea de tip grilă, din punct de vedere al fidelității notării este net superioară celei clasice, de tip eseu. Există desigur și neajunsuri, dar pentru fiecare se găsesc soluții de a le depăși.

Unul din argumentele celor care nu sunt de acord cu testul grilă este că elevul poate să obțină un rezultat bun dacă dă răspunsuri la întâmplare. Pentru a elimina acest neajuns se fac reguli de genul următor: dacă avem itemi cu 5 răspunsuri dintre care doar unul este corect, numărul răspunsurilor greșite se împarte la 4 și se scade din numărul celor corecte. Elevii știu acest lucru și vor încerca să răspundă doar la acele întrebări la care sunt siguri că știu răspunsul.

Ca să nu copieze unul de la altul se fac teste cu întrebări amestecate și cu răspunsuri amestecate. În plus, grilele se pot aranja diferit, alternativ pe verticală și orizontală, astfel încât copiatul răspunsului devine imposibil.

Un argument ceva mai solid este faptul că examinarea de tip eseu permite urmărirea felului în care raționează elevul, iar testul grilă nu permite acest lucru. Parțial adevărat, dar și pentru a examina soliditatea gândirii se pot găsi soluții. În primul rând, examenele de acest tip trebuie să includă un număr suficient de mare de itemi și aceștia să fie proiectați astfel încât să se poată cântări corect ceea ce căutăm să evaluăm. În al doilea rând, un rezultat foarte bun la un test grilă amplu și complex este o indicație indirectă că elevul face raționamente corecte și solide. Este același cu principiul care se aplică la testele de inteligență. Gândirea umană este complexă și nu constă doar în rotirea inteligentă în cap a anumitor pictograme, a unor obiecte 3D, sau într-o observație desăvârșită a unor diferențe. Cu toate acestea, se constată că performanțele superioare la acest tip de operații mentale se corelează pozitiv cu gradul de inteligență. Cu alte cuvinte, un rezultat de notă mare la un test grilă la fizică este o dovadă indirectă a faptului că elevul desfășoară corect raționamente complexe; și nu avem nevoie să-l examinăm în alt fel.

Un exemplu bun este *testul GRE Physics,* administrat de Princeton University. Testul de fizică are o durată de 3 ore și constă din 100 de probleme (itemi). Fiecare item are câte 5 răspunsuri, din care unul singur este corect. Nota finală în urma susținerii unui test GRE Subject se obține într-un proces în două etape.

Aria de cuprindere a cunoștințelor necesare pentru rezolvarea problemelor este foarte largă. Pentru a putea aborda cu succes toate problemele nu sunt suficiente cunoștințele dobândite în studiile de lungă durată. Totuși, gradele de dificultate ale problemelor sunt foarte de diferite. Există probleme (puține, ce-i drept) de dificultate foarte scăzută – aproximativ nivel de școală generală – și probleme (tot puține) care sunt de nivel postuniversitar. Majoritatea itemilor sunt de nivel universitar (de la Facultățile de Fizică din România) și o parte de nivel de liceu. Aria largă de cuprindere a materiei și gradele de dificultate extrem de diferite face ca niciun candidat care susține acest test să nu poată rezolva toate cele 100 de probleme. De altfel,

în indicațiile pe care le primesc candidații la începutul testării, acest lucru se precizează clar – nimeni nu trebuie să încerce să rezolve toate problemele. Testul este astfel construit încât, în funcție de cunoștințele pe care le ai, să abordezi o parte din itemi. Sigur că cu cât cunoștințele și abilitățile candidatului sunt mai mari, cu atât acesta va rezolva corect un număr mai mare de probleme și cu atât nota finală va fi mai mare.

O altă indicație foarte importantă pe care o primește candidatul este aceea că trebuie să răspundă doar la acei itemi la care este sigur că știe răspunsul corect. Răspunsurile date la întâmplare duc la scăderea notei finale.

Nota finală în urma susținerii unui test GRE Subject se obține într-un proces în două etape. În prima etapă se acordă o notă brută, care se obține astfel: numărul de răspunsuri greșite se împarte la 4 și se scade din numărul de răspunsuri corecte. De exemplu, dacă un candidat a răspuns la 48 de itemi și doar 40 din răspunsuri sunt corecte, atunci numărul de răspunsuri greșite, adică 8, se împarte la 4, iar rezultatul împărțirii se scade din 40. Nota brută finală va fi 38. Această metodă ingenioasă este gândită pentru a descuraja candidatul să aleagă răspunsuri la întâmplare. De ce se ia pentru scădere un procent de 25% din numărul de răspunsuri greșite? Putem să ne facem o idee despre corectitudinea acestei valori dacă facem următorul calcul. Să presupunem că un candidat dă toate răspunsurile la întâmplare. Fiindcă un item are 5 răspunsuri dintre care doar unul este corect, probabilitatea de a nimeri răspunsul corect este de 20%. Pentru că sunt 100 de itemi, cel mai probabil este că acest candidat va da 20 de răspunsuri corecte și 80 greșite. 25% din răspunsurile greșite este 20. Dacă scădem acest rezultat din numărul răspunsurilor corecte, obținem... zero! Deci ”metoda a știut” că avem de a face cu un candidat care, probabil, are cunoștințe apropiate de zero.

RECENZIE: DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII ŞI A ABILITĂŢILOR PRACTICE (Autor: Maria Eliza Dulamă)

învăţătoare-educatoare MAGYARI Lina – Ildiko
Şcoala Gimnazială Ogra, judeţul Mureș

Verificând în „Dicţionar al limbii contemporane”, având ca autor pe Vasile Breban, apărută la Editura ştiinţifică şi enciclopedică din Bucureşti (1980) observ că acest dicţionar acordă o importanţă deosebită pentru utilizarea corectă a cuvintelor pe care le utilizăm în limba română. În acea perioadă pentru noi, cunoaşterea limbii române era o preocupare ce implica eforturi financiare. Adeseori am reuşit să verific termeni şi noţiuni prin intermediul dicţionarului menţionat anterior.

Citind această lucrare stufoasă am constatat că termenul de **recenzie,** *recenzii, s.f. reprezintă o scurtă prezentare, cu comentarii şi apreieri critice, a unei lurări literare sau ştiinţifice.* Lingviştii l-au recunoscut pe V. Breban pentru activitatea sa complexă lexicografică. Se ştie că acest lingvist expert a realizat numeroase diţionare, inlusiv „Dicţionarul limbii române” al **ACADEMIEI,** ca redactor al volumului VII, partea a doua, 1969, şi la volumul IX , 1975, Mic dicţionar enciclopedic (ediţia I, 1972). A colaborat cu mulţi lingvişti având o formaţie speifică, fiind un profesor emerit.

În mediul doctorilor de ştiinţe în educaţie, prof. Maria Eliza Dulamă a reuşit să realizeze numeroase lucrări de specialitate. Este născută în 1956 ca fiica unui director de şcoală. Fiind tutorele nostru, absolvente al unui program de master, promoţia 2018 din domeniul de studii ***ŞTIINŢE ALE EDUCAŢIEI ,*** adeseori ne vorbea despre plăcerea domniei sale de a lucra într-o grădină. Programul de studii parcurs împreună este unul cu frecvenţă, având durata studiilor de 2 ani şi a fost numit: ***MANAGEMENT CURRICULAR.***

Despre autoarea cărţii recenzate în anul 2021 este renumit faptul că predă la **UNIVERSITATEA BABEŞ – BOLYAI** din **CLUJ – NAPOCA,** fiind doctor în domeniul pe care l-am studiat. Ca tutore ne-a implicat în activităţi la nivel internaţional, naţional şi a reuşit să promoveze valorile locale din care au provenit studenţii masteranzi din Sălaj, Neamţ, Cluj-Napoca, Mureş, Maramureş sau profesori din MAI.

Domeniile de competenţă a doamnei M. E. Dulamă sunt: formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice, metodologie didactică, didactica geografiei, practica pedagogică şi realizarea „Ghidului studentului pentru practica pedagogică”, editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002. Printre lucrările preferate scrise de această profesoară amintesc:

1. Metodologie didactică, teorie şi practică, ediţia a 2 – a revăzută şi adăugită, CLUSIUM, 2008
2. Metologii didactice activizante, teorie şi practică, CLUSIUM, 2008
3. Fundamente despre competenţe, teorie şi aplicaţii, PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ , 2010

Profesoara noastră era interesată de aspectul holistic referitor la curriculumul actual şi avea o atitudine ecologică, dorea să realizăm lucrări practice, concrete şi nu doar hârţogării ineficiente. Pretindea ca cei care au parcurs acest program să utilizeze un limbaj clar, academic fără a utiliza multe cuvinte inaccesibile celor cărora adresăm întrebările didactice în vederea realizării competenţelor la elevi, alegând metodele eficiente din gama largă expusă în cărţile amintite anterior.

Preocupările profesoarei noastre sunt dedicate atât profesorilor de geografie cât şi autorilor de programe şi manuale şcolare. Situaţiile de învăţare create reflectă modul prin care pot fi formate competenţele specifice fiecărui domeniu didactic însă geografia era domeniul în

care excela şi realiza legături între beneficiile statului român prin proiete printre care menţiona proietul minier de la Roşia Montană.

Ca pedagog din Năsăud şi-a concretizat preoupările legate de creativitate printr-un volum de lucrări ce pot fi aplicate la nivel preşolar şi şcolar dintre care voi aminti:

1. Dezvoltarea creativităţii prin elaborarea semnelor de carte, Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2013
2. Arta colajului. Animale domestie, realizată în colaborare cu Elena Zehan , Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2011
3. Dezvoltarea creativităţii prin realizarea felicitărilor, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2012
4. Ştiinţă, creativitatea şi abilităţi pratice, având coordonatoare şi editoare pe Oana – Ramona Ilovan, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2010

Lucrarea cu titlul „Dezvoltarea creativităţii şi a abilităţilor practice" , aleasă pentru a fi recenzată de către profesoara Magyari (învăţătoare – educatoare) are referenţi ştiinţifici pe Conf. univ. dr. Liliana Ciascai şi Conf. univ. dr. Elena Matei.

Directorul din editura „Presa Universitară Clujeană" unde a apărut acest prim volum este Codruţa Săcelean şi se află pe str. Hasdeu , nr. 51, cod: 400371, Cluj – Napoca, România, e-mail: editura@editura.ubbcluj.ro, tel. / fax. (+40) – 264-597.401.

Scopurile pe care le-a propus îndrăgita noastră profesoară este ca educatorii care lucrează cu copii cu vârsta cuprinsă între 5 şi 12 ani să aibă un punct de reper în creearea unor compoziţii decorative, specifice artei prin combinarea culorilor.

La pag. 22 descrie felul în care trebuie să procedăm pentru a realiza o cană din hârtie colorată şi la pag. 23 există mai multe tipuri de modele.

La pag. 34 prezintă modul de realizare a unor cadouri de către copii pentru părinţii lor sub formă de cutii având mai multe variante de execuţie şi la pag. 35 sunt ilustrate cinci tipuri de astfel de daruri.

La pag. 36 explică felul în care metoda demonstrativă serveşte la realizarea decorului cănilor cu imagini la pag. 23. Importanţa unei idei este esenţială şi explică diferenţa dintre un *kitsh* şi o lucrare valoroasă. Parcurgerea paşilor mărunţi este procesul plin de suişuri şi întoarceri necesară lucrărilor veritabile iar improvizaţiile rămân la nivelul pseudoartei producând plăceri unora. Lucrarea se pretinde a fi un model inspirativ pentru copii.

La pag. 32 apar variante de decorare pentru ouă şi la pag. 33 există imagine care ilustrază modul de creaţie plastică a acestor ouă.

Cuprinsul acestei lucrări se referă la: Sopuri ; Materiale. Unelte; Culorile; Compoziţia decorativă; Punctul decorativ; Linia; Ornamente; Suprafaţa plană; DVD – uri decorate; Decorarea brăduţilor; Rochia păpuşii; Semne de carte; Cana; Umbrela; Vază cu flori; Arbori şi arbuşti; Coroniţe; Ouă decorate; Cutii decorate; Creativitatea în arta decorativă.

Acest prim volum a apărut în 2010, anul în care am fost dată la reducere de activitate şi am ajuns din Şc. Gen. Aţintiş la Şc. Gimn. Ogra, având posibilitatea de a mă deplasa din Ogra la UBB prin ROCADA, FANY sau CFR. Acceleratul spre Budapesta adeseori a întâmpinat diverse probleme rezolvate excelent de muncitorii din ambele ţări.

Mulţumesc tuturor celor care s-au implicat în rezolvarea problemelor referitoare la distanţele parurse între şcoli cu TAXI BUNEA, TAXI NONSTOP şi alte firme de TAXI din Cluj – Napoca.

Sperând că munca noastră nu va rămâne zadarnică doresc să îmi îndemn colegii să participe la programul de master parcurs de mine, deoarece acolo am întâlnit un corp profesoral de înaltă elită, experţi în curriulum, există cursuri şi seminarii prin care orice fel de cardu didactic are numai de câştigat. În Cluj – Napoca am avut ocazia să reîntineresc prin căminul din Haşdeu şi să cunosc administratori de înaltă valoare.

Studiind legislaţia am avut numai de câştigat şi sunt convinsă că respectarea unui orar este un aspet elementar cu importanţă majoră în actul educativ dar şi prin CDŞ –uri pot fi realizate activităţi utile.

Bibliografie:

1. **Dan Chiriac, CODUL RUTIER –** Întrebări şi teste pentru obţinerea permisului de conducere auto, categoria B, editura Naţional, 2013
2. Dorel Ailenei, Elena Bălan, Economie, Educational Humanitas, 2012
3. Dumitru Vâlcan, Metodologia rezolvării problemelor de aritmetică, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj – Napoca, 2015
4. Elena Cornelia Puiac, Performanţe în şcoala contemporană, articole metodico – ştiinţifice, UNIVERSITY PRESS, Târgu – Mureş, 2020
5. Elena Zavelea, Luminiţa Crăciun, Ora de educaţie muzicală (perioada prenotaţiei), S.C. Infcon S. A. Constanţa
6. Eugenia Someşan, Matematică – culegere de exerciţii şi probleme, Editura ANSID
7. Ken Robinson şi Lou Aronica, Şcoli creative – Revoluţia de la bază a învăţământului, Editura Publica,2015
8. Luminiţa Mihai Cioabă, Ghid de conversaţie, român – romano, rumînsko – romano, Fundaţia social – culturală a rromilor, 2012
9. Maria Liana Lăcătuş, George – Paul Lăcătuş, Editura Corint, 2014
10. Mirela Albulescu, Mass – media, societate , reprezentări sociale, Editura Argonaut, Cluj – Napoca, 2012
11. Muşata Bocoş, Dana Juncan, Fundamentele pedagogiei – Teoria şi metodologia curriculumului, repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor, ediţia a III – a revizuită,Editura Paralela 45, Piteşti, 2017
12. Răzvan Năstase – traducător al romanului A.D. – repovestire O. H. , Cei trei muschetari, Editura Curtea Veche Publishing, Bucureşti, 2013
13. Mircea Boulescu, Liliana Gâdă, Audit intern, entităţi economice, Editura Fundaţiei România de mâine, Bucureşti, 2007
14. Nadia Mirela Florea, Adela Mihaela Ţăranu , Pedagogie, Editura Fundaţiei România de mâine, ediţia a II –a, Bucureşti, 2008
15. Nicolae Radu, Laura Goran, Angela Ionescu, Diana Vasile, Psihologia Educaţiei, Editura Fundaţiei România de mâine, Bucureşti 2007
16. Oriflame, sweden, catalogul 1/2021
17. Oriflame, sweden, catalogul 2/2021
18. Roxana – Daniela Păun, Dreptul afacerilor, Editura Fundaţiei România de mâine, Bucureşti, 2008
19. Sir Ken Robinson, O lume ieşită din minţi – revoluţia creativă a educaţiei, ediţie revizuită şi actualizată, Editura Publica, 2011

prof. înv. preșcolar: MATEI Ionela Daniela
Grădinița cu p.p. Nr. 16, Târgu Mureș, județul Mureș

- ✓ o educaţie de calitate ce nu se măsoară în termeni de performanţă, promovabilitate, infrastructură, tehnologie şi confort, ci în capacitatea sistemului, a şcolii/grădiniței şi a cadrului didactic de a crea oportunităţi de învăţare pentru orice elev/ copil;
- ✓ acel mediu în care sunt bineveniţi, protejaţi şi educaţi TOŢI copiii, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici (UNESCO).
- ✓

PEDAGOGIA INCLUZIVĂ = o pedagogie a diversităţii

- **caracteristici:**
  - pedocentristă
  - progresistă
  - personalizată
  - optimistă
  - socială
  - o pedagogie a iubirii.

CURRICULUM INCLUZIV

- ✓ curriculum adaptat la nevoile copilului;
- ✓ diversitatea situaţiilor de învăţare şi a materialelor suportive;
- ✓ metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor şi tipurilor de învăţare diferite ale elevilor;
- ✓ diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente.

PRINCIPIILE EDUCAȚIEI INCLUZIUNII

- principiul drepturilor egale,
- principiul nondiscriminării,
- principiul egalizării şanselor în educaţie,
- principiul centrării pe copil,
- principiul intervenţiei timpurii,
- principiul educaţiei de bază pentru toţi copiii,
- principiul asigurării serviciilor de sprijin,
- principiul cooperării şi parteneriatului.

Transpuse în practica educațională, principiile educației incluzive se complementează cu următoarele:

1. ***Educația este universală***. Toti copiii învață într-un mediu comun, incluziv, alături de semenii lor.
2. ***Educația este individualizată***. Performanța fiecărui copil depinde de gradul în care procesul de predare și învățare se bazează pe potențialul și interesele lui, valorifică forțele copilului și răspunde necesităților lui.

3. ***Educația este flexibilă***. Procesul de predare și învățare este organizat și furnizat în așa fel încât este receptiv la schimbare și se adapteză continuu necesităților celor de învață.

<u>Pașii grădiniței noastre spre o educație incluzivă:</u>

1. ***Misiunea și viziunea grădiniței***

- **„**Educație prin artă pedagogică„
- „O grădiniță spre binele copilului„

2. ***Oferta educațională:***

- Site-ul grădiniței, Avizierul grădiniței
- DLC – extindere la toate grupele de preșcolari, sprijin pt. copiii cu dificultăți de vorbire

3. ***Managementul clasei/grupei:***

- Regulile grupei discutate cu copiii și expuse

4. ***Comunicare deschisă***

- cu părinții, educatoarele, director, asistentă, consilierul grădiniței, comunitatea locală
- „Cutia cu activități pentru copii și părinți„ activități deschise
- Proiecte pe tema sănătății: „Dinți curați, dinți sănătoși„/„Cei 7 prieteni ai sănătății„

5. ***Curriculum:***

- ,,Proiectul „Unul pentru toți și toți pentru unul„: acceptarea diferențelor, susținerea individualității, formarea conceptului „noi„
- implicarea tuturor resurselor umane: copii, părinți, educatoare, parteneri din comunitate

6. ***Mediul educațional:***

- Centrul de relaxare activă
- Spațiul grupelor/ grădiniței

7. ***Procesul instructiv-educativ:***

- adaptat nevoilor copiilor, acceptarea diversității, exprimarea propriei identități
- Strategii didactice: metode interactive, joc, participare directă, munca pe grupe, în echipă

8. ***Parteneriate cu comunitatea locală:***

- Teatrul Ariel, Biblioteca Copiilor, ISU Horea Tîrgu Mureș, IPJ Mures, UMF Tg. Mureș

9. ***Activități de voluntariat:***

- ,,Împreună reciclăm, împreună ajutăm!,,
- într-ajutorarea copiilor cu nevoi ai comunității

VOLUNTARIATUL ȘI DEZVOLTAREA IDENTITĂȚII VOCAȚIONALE

prof. MITITEAN Oana
Liceul Teoretic „Samuil Micu” Sărmașu, județul Mureș

”Voluntar” înseamnă, conform explicațiilor din DEX, – “*care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere*”.

În țară la noi activitatea de voluntariat a cunoscut o dezvoltare rapidă în ultimele decenii. Istoric vorbind, această activitate a cunoscut o dezvoltare rapidă începând cu a doua jumătate a secolului al XIX- lea. Nu trebuie uitate faptele și sacrificiile voluntarilor din timpul celor două conflagrații mondiale, dar și pe timp de pace.

În ultimul timp, voluntariatul a urmarit o dezvoltare rapidă de la nivel local, până la nivel național și chiar internațional. Domeniile sunt extrem de diferite, asistență socială, protejarea mediului înconjurător și până la acordarea de prim ajutor în caz de calamități naturale. De aceea tocmai diversitatea domeniilor în care se pot desfășura acțiuni de voluntariat, trebuie să constituie un punct de atracție pentru tânăra generație deoarece aici își pot identifica interesele și identitatea vocațională.

Voluntariatul a cunoscut în ultimul timp o ascensiune rapidă în domenii diverse. Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practicată și sprijinită în școală. Este cunoscut faptul că activitatea de voluntariat este un element însemnat în dezvoltarea educației și a formării profesionale. În cele mai avansate sisteme de educație din lume este încurajată încă de la vârste fragede participarea copiilor la aceste activități care presupun responsabilitate, comunicare, socializare și mai ales familiarizarea cu realitățile societății contemporane, ale mediului înconjurător. Implicarea tineretului în astfel de activități duce la cristalizarea intereselor vocaționale ale tinerei generații, care se familiarizează cu diferite domenii de activitate.

Copilul între 3 și 10 ani se identifică în planul intereselor vocaționale cu diverse persoane din mediul familial sau cel școlar. El imită comportamentul acestor persoane apropiate în cadrul jocurilor pe care le practică. Spre exemplu se joacă de-a “doctorul” sau “polițistul” și are multe informații legate de atribuțiile acestora. Totuși, la această vârstă el nu este încă pregătit să ia o decizie privind viitoarea carieră.

Pe măsură ce se apropie de sfârșitul ciclului primar, interesele elevului devin tot mai diferențiate. Elevul învață și începe să-și înțeleagă propriile aptitudini, preferințe și valori. Între 11 și 17 ani urmează o perioadă a tatonărilor. În timpul gimnaziului elevii încep să-și dezvolte un comportament explorator. Își explorează propriile interese, experimentează mai multe tipuri de activități și înțelege necesitatea de a lua în considerare balanța interese – aptitudini în exprimarea unui viitor parcurs educațional și profesional.

Cristalizarea identității vocaționale are loc între 18 ți 25 de ani, perioda realismului, când tânărul are o viziune de ansamblu asupra factorilor care cre influențează traseul educațional și profesional, ceea ce determină luarea unor decizii pragmatice. Până la urmă alegerea profesiei, reflectă imaginea de sine a fiecărui individ. Cei care au o imagine bună de sine vor alege până la urmă școli mai bune, profesii mai complexe, care să le ofere o multitudine de posibilități în carieră. Iată de ce participarea la activități complexe de voluntariat oferă elemente importante ale orientării vocaționale și contribuie la dezvoltarea imaginii de sine. Prin

participarea la aceste activități de explorare a diverse domenii de activitate îmbunătățește imaginea de sine a fiecărui individ, care până la urmă

conduc la o mai bună autocunoaștere și o orientare pozitivă asupra caracteristicilor personale. Participând la aceste activități, în final înveți să-ți promovezi ideile personale și să muncești pentru realizarea.lor

În concluzie, voluntariatul devine din ce în ce mai mult o sursă de acumulare a noi experiențe și de dezvoltare atât profesională cât și personală, pentru tânăra generație.

Bibliografie:

1. Cozma, Teodor, Gherguț (2000), *Introducere în problematica educației integrate,* Editura Spiru Haret, Iași
2. Bocoș, Mușata, (2002), *Instruire interactivă*, Editura presa Universitară Clujeană,Cluj-Napoca

PROVOCĂRILE ACTIVITĂȚILOR ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

Profesor psihopedagog OPREA Adriana
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.3 Reghin, județul Mureș

Perioada prin care am trecut a reprezentat o provocare atât pentru cadrele didactice din învățământul special cât și pentru elevi și părinți. Adaptarea la noua situație de predare/învățare/evaluare a trebuit să se facă în termen scurt și fără o pregătire anterioară, dar cu o mare dorință de a fi cu toții acolo, învățând din propriile experiențe, având ca scop perfecționarea cadrelor didactice și asigurarea continuității învățării .

Un punct de plecare l-a reprezentat inventarierea tuturor dispozitivelor la care aveau acces cadrele didactice , elevii și părinții, pentru a putea stabili calea de comunicare, de transmitere a informațiilor pentru fiecare elev în parte, dublată de dorința cadrelor didactice de înscriere la cursuri de perfecționare care să ajute la realizarea unor materiale accesibile și atractive în munca cu copiii cu cerințe educaționale speciale.

Activitatea de predare online a venit în contextul în care în unitatea noastră o parte din elevi erau familiarizați cu platforma educațională e-learning , acest lucru presupunând existența la acești copii a unor abilități în munca cu calculatorul, acestea fiind exersate anterior în cabinetul de informatică din cadrul unității de învățământ.

Conform dicționarului Cambridge termenul de *e-learning* este definit ca învățarea realizată prin studiu de acasă și utilizând computere și cursuri furnizate prin internet.

Pentru a își îndeplini funcția, e-learningul este furnizat prin intermediul unui *mediu virtual de învățare* . Acesta este definit ca o platformă bazată pe Web denumită și platforma de e-learning ce livrează conținutul cursurilor în format digital și este de obicei integrată, în cadrul instituțiilor de învățământ[1] .

Sistemele de e-learning au scopul de a facilita atingerea unor obiective de tip educaţional şi pot lua forma unei varietăţi de cursuri, manuale, exerciţii, opţiuni interactive şi modalităţi de comunicare care sprijină procesele de învăţare individuală sau colaborativă[2] .

Copiii pot accesa lecții multimedia interactive, vizionează materialul prezentat într-un mod atractiv și pe înțelesul lor, informația adresându-se atât canalului vizual cât și celui auditiv , fiind incluse și activități motrice în lucrul cu calculatorul, ceea ce este cu siguranță în beneficiul copiilor. Elevii au posibilitatea în cadrul acestor lecții de a răspunde la întrebări legate de materialul prezentat pentru a vedea dacă a fost înțeles corespunzător conținutul acestuia, feedback-ul fiind asigurat imediat, aceștia având posibilitatea de a reveni asupra răspunsurilor date dacă acestea sunt greșite . La final copiii sunt recompensați cu o diplomă care ulterior poate fi printată și existența căreia îi motivează pe copii să parcurgă tot materialul sau mai multe materiale recomandate de către cadrul didactic, pentru ca munca lor să fie răsplătită cu cât mai multe diplome. Important pentru copii în cadrul acestor lecții l-au reprezentat faptul că au putut răspunde la solicitări în ritmul lor, fără a fi presați de timp , iar parcurgerea integrală a materialului duce întotdeauna la succes .

O caracterizare a învăţământului electronic (e-learning) poate fi realizată pe baza următoarelor: procesul de învăţare este orientat către instruit şi se realizează într-o locaţie virtuală; resursele educaţionale sunt accesibile pe Web şi distribuite prin utilizarea, integrarea, accesarea bibliotecilor electronice şi materialelor multimedia, prin antrenarea specialiştilor în

[1] http://www.edu-for.eu/servicii-elearning/e-learning/
[2] http://rochi.utcluj.ro/rrioc/articole/RRIOC-2010-2-Iordache.pdf

discuţiile subiecţilor; instruiţii beneficiază de orientarea unui tutore (instructor, moderator) care planifică activitatea grupului de participanţi, furnizează resurse auxiliare, comentează teme, impune direcţii; materialul cursului are o componentă statică, cea pregătită de tutore împreună cu o echipă specializată, şi una dinamică, rezultată din interacţiunea participanţilor, din sugestiile, comentariile, resursele aduse de aceştia; cele mai multe medii de e-learning permit monitorizarea activităţii participanţilor, iar unele şi simulări, lucrul pe grupuri, interacţiunea audio, video[3] .

În unitate s-a folosit pentru predarea online aplicația Google Classroom. Aceasta este o aplicație pentru educație inclusă în pachetul G Suite for Education care a fost dezvoltată de către Google în colaborare cu profesorii pentru a-i ajuta să economisească timp și să își organizeze orele într-un mod eficient. În același timp, Google Classroom îi ajută pe profesori să comunice mai ușor și în timp real cu elevii, părinții și colegii lor, profesori.

Prin intermediul aplicației profesorii : creează și gestionează cursuri ; creează, gestionează, distribuie, primesc și evaluează teme ; evaluează rapid, direct și în timp real.

Elevii : creează sau încarcă, trimit și predau temele ; consultă materialele, activitățile și termenele temelor ; primesc/oferă feedback și primesc note[4].

În modalitatea de pregătire a materialelor pentru predare/evaluare pentru desfășurarea lecțiilor online s-a ținut seama la fel ca și în activitatea de tipul față în față de tipul și gradul deficienței, de nivelul de cunoștințe pe care îl are fiecare copil în parte, de programa școlară, urmărindu-se respectarea planului de intervenție personalizat. A fost înființată o platformă a școlii pe care au fost înscrise toate clasele, cadrele didactice de la clasă și unde au fost înscriși toți copiii. Modalitatea de transmitere a informațiilor a trebuit adaptată în funcție de fiecare copil în parte, deoarece pe de o parte nu toți copiii dispun de dispozitive corespunzătoare desfășurării în bune condiții a lecțiilor , iar unora dintre ei deficiența nu le permite intrarea pe platformă, derularea pașilor corespunzători pentru a ajunge în posesia materialelor pregătite pentru lecție sau pentru a participa efectiv la lecția online. Pentru acest lucru s-a apelat de cele mai multe ori la părinți/reprezentanți legal.

Lecțiile au fost realizate și prezentate într-un mod atractiv pentru copii, cu explicații clare de parcurgere a fișelor de lucru individuale . Acolo unde a fost nevoie au fost date explicații suplimentare. Unele dintre materiale s-au adresat tuturor elevilor din clasa respectivă, altele au fost distribuite individual.

Întâlnirile online cu elevii s-au realizat cu ajutorul aplicației Google Meet. Accesul la Google Meet s-a realizat pe baza contului de Google stabilit de școală. Utilizatorii cu dizabilități pot să participe la întâlniri video în Google Meet cu ajutorul funcțiilor de accesibilitate din Meet, din browserul Chrome și din hardware-ul pentru sala de întâlniri Google.

Funcțiile de accesibilitate sunt:

-s*ubtitrările live*: afișează subtitrări pentru conținutul rostit de vorbitor, pentru ca participanții care sunt surzi sau au deficiențe de auz să urmărească ceea ce se spune în întâlnirile video;

-c*ititoarele de ecran și lupele*: utilizatorii nevăzători sau cu deficiențe de vedere pot folosi cititorul de ecran încorporat, funcția de zoom al întregii pagini, culorile cu contrast ridicat și extensiile de accesibilitate din browserul Chrome;

-c*omenzile rapide de la tastatură*: utilizatorii pot să controleze camera și microfonul și să deschidă funcțiile de accesibilitate cu ajutorul tastaturii;

[3] https://rts.md/blog/about-e-learning.html

[4] https://www.eduapps.ro/blog/20-de-motive-pentru-care-sa-folosesti-aplicatia-google-classroom/

-*hardware pentru sala de întâlniri Google*: utilizatorii cu deficiențe de auz și de vedere pot folosi feedbackul rostit și subtitrările live din hardware-ul Google Meet și de pe Chromebox și Chromebase pentru întâlniri [5].

Școala online a condus la o mai bună înțelegere de către părinți a specificului activității din unitatea de învățământ și o mai mare apropiere a acestora față de activitatea școlară și de o mai mare apreciere a muncii cadrelor didactice. Aceștia au putut vedea și aprecia diversitatea materialelor/intervențiilor cadrelor didactice, a terapeuților, a maiștrilor în cazul instruirii practice în munca cu copiii cu cerințe educaționale speciale, părinții devenind cu adevărat parteneri în participarea la lecțiile online, rezolvarea activităților sugerate, în sprijinul acordat pentru dezvoltarea unor competențe propriilor copii .

Părinții au fost direct interesați în perfecționarea utilizării calculatorului sau a unui alt dispozitiv necesar parcurgerii online a lecțiilor, petrecând astfel mai mult timp cu copilul , înțelegând mai bine efortul pe care acesta trebuie să îl facă în rezolvarea sarcinilor de lucru și în obținerea unui progres.

Un avantaj al utilizării diferitelor platforme de învățare îl reprezintă faptul că toate informațiile sunt structurate pe capitole, lecții, fișe de lucru, iar elevii le pot accesa de câte ori doresc/au nevoie în consolidarea cunoștințelor, nefiind restricționați de timp sau de perioada zilei când pot utiliza platforma.

Deși fizic elevii nu erau în clasă, alături de dascăl, cu ajutorul tehnologiei ei au putut să se vadă, să comunice, să rezolve în același timp sarcini de lucru pentru care li s-a oferit un feedback imediat, fiind apreciați pentru munca desfășurată .

Elevii au învățat că și în mediul online trebuie să se respecte reguli, că trebuie să fie punctuali atunci când se stabilește un program de intrare pe platformă, să respecte reguli de comunicare (vorbim pe rând ca să ne putem face înțeleși, îi ascultăm și pe ceilalți ce au de spus, suntem atenți la explicațiile profesorului), să participe activ la lecții. Au înțeles că învățarea poate continua și de acasă, chiar dacă nu în modalitatea cu care ei erau familiarizați.

Implicarea elevilor și a părinților în tot acest demers educațional a determinat dascălii să fie motivați să realizeze o multitudine de materiale de lucru pentru învățarea online care să fie cât mai diverse, în realizarea lecțiilor un rol important avându-l și creativitatea acestora. Au învățat că și în mediul online totul pare mai simplu și elevul este mai implicat dacă lecțiile/aplicațiile practice le prezinți sub formă de joc, la care copilul participă cu plăcere, dacă le realizezi în așa fel încât toți pașii să fie parcurși cu succes iar elevii să fie astfel valorizați și motivați să continue activitatea de învățare și singuri.

Cu toții am înțeles că omul va găsi soluții și căi de comunicare chiar dacă fizic suntem la distanță.

Bibliografie:

1.http://www.edu-for.eu/servicii-elearning/e-learning/
2.http://rochi.utcluj.ro/rrioc/articole/RRIOC-2010-2-Iordache.pdf
3.https://rts.md/blog/about-e-learning.html
4.https://www.eduapps.ro/blog/20-de-motive-pentru-care-sa-folosesti-aplicatia-google-classroom/
5.https://support.google.com/meet/answer/7313544?hl=ro&ref_topic=7306097

[5] https://support.google.com/meet/answer/7313544?hl=ro&ref_topic=7306097

MUZICĂ ȘI MIȘCARE-
ROLUL LOR ÎN PREDAREA INTEGRATĂ LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ

profesor pentru învăţământul primar OREIAN Alina Rodica
Şcoala Gimnazială „Mihai Viteazul" Târgu Mureş, județul Mureș

Arta, prin imensul volum de opere produse de omenire de-a lungul istoriei ne aşteaptă pentru a ne încânta ochiul, urechea, sufletul, pentru a ne oferi hrană sufletească. Câtă lume „săracă" trece pe lângă această bogăţie spirituală? În acest sens, Pitagora spunea: „Înainte ca somnul dulce să-ţi scufunde ziua în uitare, caută să revezi faptele care au însemnat-o: unde ţi-ai îndreptat paşii, ce-ai făcut mai bine, ce fapte bune nu ai făcut. Înainte de a-ţi încheia fiecare zi a vieţii, ştergând-o din calendar în chip de rugăciune, întreabă-te: ce am adăugat în fiinţa mea ca hrană pentru suflet, cu cât am devenit mai înţelept, mai bun, mai frumos? Iar răspunsul să te neliniştească aşa cum te tulbură orice neîmplinire."

Încerc să răspund în articolul de faţă acestor întrebări, pe care orice dascăl ar trebui să şi le pună. Aşa cum se ştie, cele două laturi ale educaţiei – **educaţia muzicală şi educaţia fizică** – sunt de cele mai multe ori marginalizate în procesul de învăţământ. Tratarea corespunzătoare a acestor discipline ii apropie mai mult pe dascăli de sufletul gingaş al copiilor cu care lucrează, îi permite să se identifice cu problemele lor, stârneşte interesul pentru învăţătură şi înlătură apariţia dezinteresului şi chiar a eşecului şcolar. Îmbinarea armonioasă a acestor discipline de învăţământ ar putea favoriza rezultatele deosebite.

Tratarea interdisciplinară și integrată în procesul de formare a personalităţii copilului presupune folosirea tuturor metodelor şi procedeelor care sunt la îndemâna învăţătorului. Este dovedit că procesele psihice şi intelectuale ca: memoria, atenţia distributivă, imaginaţia, creativitatea, gândirea logică, voinţa, afectivitatea se dezvoltă odată cu studiul muzicii şi al educaţiei fizice. Totodată, prin forţa educativă a textelor cântecelor şi jocurilor de mişcare se formează o serie de valori morale care trebuie să-l înnobileze pe orice copil: atitudinea faţă de muncă, responsabilitatea, modestia, onestitatea, disciplina, punctualitatea, etc. Studierea unei litere, a unei cifre devine mai accesibilă dacă este însuşită prin mişcare, mimică sau cântec, acestea concentrând atenţia copilului şi uşurând munca celui de la catedră. De asemenea, perceperea clasă şi bine dirijată a unor materiale, obiecte, imagini, le dezvoltă copiilor spiritul de observaţie, le îmbogăţeşte cunoştinţele şi vocabularul.

Educaţia fizică influenţează favorabil procesul de dezvoltare fizică a organismului, iar ca instrument didactic, favorizează o mai bună cunoaştere a copiilor, adaptarea lor mai rapidă la cerinţele şcolii, închegarea colectivelor şi formarea unui climat de muncă, de bună înţelegere şi întrajutorare, solicitând în permanenţă efortul fizic şi intelectual al elevilor. Prin orele de sport urmărim să formăm la elevi deprinderi motrice corecte, să dezvoltăm calităţi motrice printr-o varietate de exerciţii, jocuri şi ştafete.

Jocurile de mişcare contribuie la formarea simţului ritmic, la orientare, la orientarea în spaţiu, la coordonarea şi perfecţionarea mişcărilor, la trezirea interesului pentru mişcare. La vârsta de 6-7 ani este momentul propice când se pot forma deprinderi motrice şi se pot dezvolta calităţi motrice, folosind în fiecare lecţie de educaţie fizică jocuri şi ştafete. Dacă acestea sunt însoţite de cântec, de melodie, eficienţa lor este mai ridicată deoarece creează bună dispoziţie şi un cadru atractiv care să menţină copiii atenţi la activitate. Toate acestea contribuie la asigurarea creşterii normale, la dezvoltarea armonioasă a motricităţii, prevenind unele tulburări şi deficienţe care apar în timpul dezvoltării fizice şi psihice a copiilor de vârstă şcolară. În această perioadă se formează mai uşor o ţinută corectă, un stil al executării mişcărilor caracterizat prin uşurinţă, dezinvoltură şi frumuseţe, un mers estetic, elastic.

Prin aceste activităţi de mişcare pe muzică sau cântec însoţit de mişcare se creează un echilibru fizic şi psihic ce favorizează starea sănătăţii elevilor, având în vedere stilul nou de viaţă, adesea stresant sau sedentar. Ele sunt benefice pentru îndeletnicirile zilnice ale copiilor acestor generații, care de cele mai multe ori sunt exagerat de sărace în mişcare, deoarece stimulează activitatea marilor funcţiuni ale organismului în scopul întăririi sănătăţii.

În ansamblul dezvoltării, vârsta şcolară apare ca o etapă cu relativă stabilitate şi cu posibilităţi de adaptare mai uşor de realizat. Progresele obţinute sunt mai constante şi se manifestă în toate compartimentele dezvoltării psihice şi fizice. Odată cu încadrarea în colectivitate, începe şi familiarizarea cu cerinţele vieţii sociale. Asimilează treptat reguli de conduită individuală şi colectivă, în funcţie de care îşi reglează atitudinile şi relaţiile cu alte persoane. În acest context, al socializării, se afirmă două tendinţe: una de ataşare faţă de alte persoane şi alta de preocupare faţă de sine.

Complexitatea dezvoltării psihice în cursul acestei etape conferă şcolii un rol special. Fără a subestima importanţa mediului familial, care este hotărâtor la această vârstă. Şcoala contribuie atât la educarea şi formarea caracterului cât şi a inteligenţei. Acţiunea celor doi factori – familie şi şcoală- se cere să fie mereu coordonată, solidară. Şcoala şi familia vor acţiona prin mijloacele specifice de care depinde fiecare pentru stimularea bio-psiho-socială şi vor colabora în orientarea pozitivă a acţiunii altor factori educativi, care exercită influenţe considerabile în această perioadă, cum sunt: strada, grupul de prieteni, locul de joacă, mass media.

Activitatea care declanşează dezvoltarea psihică este procesul de învăţământ. Organizarea şi metodica acesteia va ţine seama de caracteristicile fizice, psihice şi sociale ale devenirii umane. Între aceste caracteristici învăţarea prin acţiune constitue elementul principal. Necesitatea extinderii numărului de exerciţii individuale, diferenţiate în activitatea de asimilare a conţinutului programei şcolare, derivă din caracteristica ce demonstrează că şcolarul mic învaţă acţionând, adică prin mişcare. Bineînţeles că această acţiune şi mişcare permanentă trebuie să fie bine condusă, dozată. De aceea se cere ca educatorul să vegheze la temeinicia activităţii şcolarilor, să prevină mişcarea (agitaţia) inutilă, „activismul” care ar neglija sau înăbuşii activitatea de gândire.

În învăţământul modern apare cu stringenţă ideea învăţării prin joc, prin mişcare, ceea ce duce automat la necesitatea de a transforma sala de clasă într-un „atelier de lucru” în care mişcarea să se îmbine perfect cu celelalte activităţi intelectuale, iar, dacă, pe lângă mişcare se folosesc şi momente muzicale, atât de plăcute copiilor, succesul poate fi obţinut cu uşurinţă. Metodele active se cer folosite mai ales pentru a realiza adaptarea învăţământului la individualizarea şi potenţialitatea fiecărui elev, pe baza cunoaşterii cât mai obiective a nivelului de dezvoltare psihică la care acesta se găseşte.

Predarea integrată conferă dascălului cel mai bun prilej de a pune în practică interdisciplinaritatea. Deşi unele materii au un caracter mai concret, mai abstract, ele se pot preda cu maximum de eficienţă dacă sunt foarte bine organizate şi conduse. Chiar dacă învăţarea şi exerciţiul propriu-zis ocupă o mai mare parte din timpul orei, totuşi elementele de mişcare, cântec şi joc au şi aici un loc aparte.

Jocul, muzica şi mişcarea reprezintă un ansamblu de operaţii care, paralel cu destinderea, buna dispoziţie şi bucuria, urmăreşte obiectivele de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică, etc, a copilului. Elementul de joc, de mişcare, de cântec, imprimă activităţii didactice desfăşurate, un caracter viu, mai atrăgător, aduce varietate şi o stare de bună dispoziţie, de veselie şi de bucurie, de divertisment şi de destindere, ceea ce previne apariţia monotoniei şi a plictiselii, a oboselii. Restabilind un echilibru în activitatea şcolarilor, mişcarea şi cântecul fortifică energiile intelectuale şi fizice ale acestora, generând o motivaţie secundară, dar stimulatorie, constituind o prezenţă indispensabilă în ritmul accentuat al muncii şcolare.

Prin citire şi scriere copilul dobândeşte unele capacităţi intelectuale cum ar fi:

mobilitatea şi flexibilitatea gândirii, educarea atenţiei, curiozităţii, stimularea imaginaţiei, exersarea vorbirii. Analiza şi sinteza fonetică sunt calităţi ale gândirii; procesul formării lor nu este uşor. Fiecare copil atinge aceste calităţi în ritm propriu şi cu ajutorul direct al învăţământului.

Din acest punct de vedere este necesar ca introducerea copilului în procesul învăţării citirii şi scrierii să fie făcută cu cea mai mare atenţie, învăţătorul ţinând seama de greutăţile de adaptare ale copiilor de la forma de activitate susţinută în grădiniţă la o formă superioară, mai grea, respectiv de la joc la învăţătură. Astfel de activităţi, desfăşurate în orele de citire şi scriere pot consta în jocuri de mişcare , muzicale, cântece, concursuri, desene vesele, dramatizări, jocuri lexicale, iar la scriere apar necesare exerciţii de relaxare a degetelor care să imite: mişcarea frunzelor, zborul păsărilor, cântatul la pian, aplecarea copacilor, vâjâitul vântului, picăturile de ploaie, învârtirea roţilor, tic-tacul ceasului, culesul fructelor, etc. Toate aceste exerciţii de mişcare pot fi însoţite de cântece sau dor cântate cu „la" sau „ta" pe o linie melodică foarte simplă.

Aceste exerciţii simple de mişcare şi cântec, care, după cum se poate vedea constituie şi exerciţii de respiraţie şi încălzire la orele de muzică, sunt completate de cântece care pot fi însoţite de mişcare şi folosite cu succes în activitatea de citire sau scriere. Cântece precum: „La pădure", „Ce face fiecare?", „Albinuţa mea", „Cocoşul", „Azi Grivei e mânios", „Ursul cărturar", „Moara", „Greieraşul", „Cucurigu", „Broscuţele" şi multe, multe altele, pe care învăţătorii le găsesc în toate culegerile de cântece pentru copii, sunt jocuri muzicale şi melodii foarte îndrăgite de copii. Acestea se pot folosi atât în orele de citire- scriere la clasa pregătitoare şi clasa I, dar şi în orele de citire-lectură sau comunicare la clasa a-II-a deoarece sunt exerciţii de mişcare, cântare şi de dicţie, de imitare a sunetelor, de coordonare a respiraţiei, frământări de limbă, exerciţii de pronunţie, etc.

Pe lângă aceste avantaje, conţinutul variat al textelor cântecelor ne permite folosirea lor în lecţiile de citire, scriere, comunicare, lectură, ca material care ne ajută în transmiterea de informaţii, de noi cunoştinţe. Astfel de cântece pot fi: „Cântecul vocalelor", cu strofe specifice pentru fiecare vocală în parte, sau „S-a suit copilu-n pom"- pentru lecţia de comunicare sau citire „La Zoo", etc.

La orele de Matematică şi explorarea mediului se impune o exigenţă sporită în ceea ce priveşte dozarea ritmică a volumului de cunoştinţe matematice ce trebuie asimilate de elevi şi, în mod deosebit ca lecţia de matematică să fie intercalată sau completată cu jocuri de mişcare, jocuri muzicale sau jocuri didactice matematice.

Orice exerciţiu sau problemă de matematică poate deveni un joc, dacă:

- realizează un scop şi o sarcină matematică;
- foloseşte elemente de joc în vederea realizării sarcinii propuse;
- foloseşte un conţinut matematic accesibil şi atractiv;
- utilizează reguli de joc, cunoscute anticipat şi respectate de elevi.

Combinate cu cântece, aceste exerciţii şi probleme sunt deosebit de plăcute copiilor, iar practica a dovedit că sunt şi eficiente. Prin conţinutul textelor, cântecele pot fi un bun material de obţinere a obiectivelor propuse. În cazul în care aceste cântece sunt bine însuşite şi devin „un obicei" în învăţare, amintirea regulilor de comportare morală şi civilizată poate fi amintită copiilor, în orice situaţie, prin simpla fredonare a melodiei cântecului din care reiese greşeala pe care au făcut-o sau, la fel, cântecul poate constitui o recompensă oferită copilului care a făcut fapte bune. Se pot organiza chiar concursuri în care elevii trebuie să recunoască despre ce regulă de comportament este vorba în cântecul intonat de către învăţător sau de altă grupă. Astfel de cântece sunt: „Puişorul moţat", muzica Elena Zavelea, „Pomul către copil", muzica Elena Zavelea, „Ajutoarele" şi „Motănel" de aceeaşi autoare a melodiei, „Leneşul", muzica Alexandru Hrisanide etc.

Sunt numeroase forme şi mijloace practic- aplicative care se pot folosi la toate

materiile, iar acestea se pot îmbina uşor cu mişcarea şi muzica. Astfel, aş putea aminti:

- observarea directă, făcută în timp ce elevii lucrează individual sau in grup, pe un fond musical

adecvat;

- experienţe simple cu jucării, animale sau plante- se pot interpreta cântece potrivite pentru fiecare animal sau plantă în parte;
- modificarea formei unor materiale şi obiecte- cântec „Modelino" (formă de activitate în strânsă

legătură cu activitatea de lucru manual);

- activităţi de îngrijire, valorificare a resurselor mediului, ascultând în acelaşi timp melodii

adecvate sau chiar executând diferite mișcări după textul sugerat de cântecul audiat;

- activităţi în sere, solarii, grădina de legume, livadă, colţul naturii vii- cântece şi jocuri precum:

„Copăcelul", „Chipul ţării mele", „Toamna", „Ghiocel plăpând" şi altele;

- realizarea unor argumente florale, cântec „Margareta", muzica P. Delion, „În poiană", „Floarea

mea"- jocuri muzicale- „Iepurele Grădinar", muzica A. M. Ionescu;

- activităţi de îngrijire a animalelor mici (fiecare animal are câte un cântecel potrivit, pe care

copiii îl învaţă şi îl cântă cu plăcere);

- exerciţii de observare a caracteristicilor anotimpurilor şi în special a anotimpului în care se află

(cântece despre fiecare anotimp în parte).

Toate aceste forme şi mijloace de organizare practic- aplicative, combinate cu mişcarea şi cântecul fac copiilor o deosebită plăcere şi se îmbină astfel învăţarea cu cântecul, jocul și mișcarea, care rămân încă activități necesare copilului de vârstă şcolară mică şi îi transformă cunoştinţele abstracte în cunoştinţe concrete și apropiate sufletului său.

Am încercat o prezentare a raportul dintre mişcare şi muzică, dintre aceste laturi ale educaţiei şi personalitatea umană în general şi a copilului în special, militând astfel pentru demonstrarea necesității absolute a predarii integrate prin folosirea armonioasă și eficientă a mișcării, jocului cu muzicii în procesul de predare- învățare- evaluare.

Bibliografie:

I. Drăgan, I. Nicola - *Cercetare psihopedagogică*, Editura Tipomur, Tg. Mureş, 1993;
I. Nicola, S. Constantin, D. Fărcaş - *Pedagogie şcolară, manual pentru Liceele Pedagogice clas IX- X*, Editura Didactică şi Pedagogică , Bucureşti, 1989;
E. Ghibu - *Secţia de educaţie fizică*, Editura Tineretului, Cultură Fizică şi sport, 1965;
I. Serfezi - *Metodica predării muzicii la clasele I-IV, manual pentru licee pedagogice*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1977;
A. Ilea, M. Stoica, B. Petre - *Muzică, metodică pentru clasa a XI-a, şcoli normale*, Editura Didactică şi Pedagogică R. A., Bucureşti, 1992;
I. Pop, N. Popescu - *Cântec şi joc, jocuri muzicale pentru şcolari*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971;
E. Zavelea, L. Crăciun - *Ora de educaţie muzicală (perioada prenotaţiei)*, Editura S.C. IFCON S.A., Constanţa, 1996;
J. Cheteau - *Copilul şi jocul*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1987;
U. Şchiopu - *Probleme psihologice ale jocului şi distracţiilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996.

EXPERIENȚE TRANSDISCIPLINARE ÎN CADRUL CONCURSULUI EUROPEAN „TINERI ÎN PĂDURILE EUROPEI” (YPEF)

profesor biologie – POGĂCEAN Daniela
Colegiul Național “Alexandru Papiu Ilarian“

Dacă olimpiadele şcolare reprezintă un etalon în obţinerea performanţelor academice, concursurile interdisciplinare și transdisciplinare au calitatea de e evidenţia şi alte sfere de interes ale elevilor, pasiuni mai puţin exploatate prin competiţiile de specialitate.

Un astfel de concurs este “Tineri în pădurile Europei”/ YPEF (Young People in the European Forests), un exemplu de proiect european care îmbină într-un mod util cunoştinţele teoretice de biologie vegetală şi animală cu cele practice cât şi cu competenţele lingvistice, concursul desfăşurându-se integral în limba engleză.

YPEF este un concurs care promovează, în primul rând, conştientizarea în rândul tinerilor a valorilor cadrului natural european, a importanţei conservării biodiversităţii şi susţine implicarea tinerilor în proiecte comunitare. Pe plan naţional este organizat de Regia Naţională a Pădurilor –ROMSILVA în parteneriat cu Asociaţia pentru Dezvoltare Comunitară Durabilă ALUTUS şi Ministerul Educaţiei Naţionale.

Destinat, iniţial, liceelor cu profil silvic, concursul a luat amploare prin atragerea colegiilor şi liceelor interesate din ţară, elevi entuziaşti, foarte bine pregătiţi, cu spirit civic şi ecologic, mulți dintre ei olimpici la disciplinele biologie, chimie, engleză sau științele naturii, concurând la standarde tot mai ridicate.

După o experiență de mai bine de 15 ani în sfera organizării și desfășurării olimpiadelor naționale de biologie, în calitatea de profesor coordonator, însoțitor sau organizator, participarea la un astfel de concurs a fost mai mult decât revelatoare. Acceptând ideea că repetiția generează sporirea performanței și câștigarea experienței, totuși nu e mai puțin adevărat că provoacă, poate în aceeași măsură plafonare, rutinare și saturație. Cunoscând formatul olimpiadelor naționale de biologie la care, din păcate, latura practică și manualitatea pierd tot mai mult teren în favoarea memorării unui volum uriaș de informație teoretică, apariția acestui concurs de tip “aventură în natură” a fost mai mult decât salutară. Este exact ceea ce își dorește un dascăl sau un părinte pentru a completa educația propriilor copii, atingând și această latură a iubirii față de natură, urmărind formarea de comportamente pozitive față de mediu și chiar de a-i stimula să găsească ei înșiși soluții pentru conservarea biodiversității mediului.

Considerând acest concurs o frumoasă provocare profesională, m-am lansat împreună cu echipe formate din câte trei elevi de nivel liceal, dornici să experimenteze relaţia cu natura chiar în mijlocul ei.

Cu aceste echipe, începând cu 2016 am parcurs etapele impuse pentru a ne califica la etapa națională a concursului. Iar pașii nu sunt puțini: astfel, etapa județeană nu este urmată imediat de participarea la cea națională ci există și o preselecție la finalul căreia se califică doar primele 15 echipaje din țară. Etapa de preselecție implică un anumit grad de dificultate deoarece cuprinde două secțiuni: una de recunoaștere a unor specii de plante și animale din flora și fauna țării noastre – inclusiv cu denumirea științifică a acestora iar cealaltă – de concepere a unui eseu pe o temă impusă referitoare la conservarea pădurilor.

Lansarea într-o astfel de competiție a unui echipaj de la un colegiu teoretic însemna un serios handicap al elevilor privind abilităţile practice în domeniul silviculturii însă a fost compensat cu entuziasm, dorinţă de autodepăşire, implicare, seriozitate şi nu în ultimul rând, excelente competenţe lingvistice şi oratorice. Aceste calități ne-au oferit supriza nu doar a obținerii locului I la faza națională a concursului ci și calificarea la etapa internațională

desfăşurată în septembrie câteva luni mai târziu în Letonia. Demn de menţionat este faptul că pentru câştigarea locului fruntaş, elevii au avut de suţinut o probă teoretică, două probe practice pe teren şi proba competenţelor lingvistice.

Letonia – în calitate de gazdă a concursului - ne-a întâmpinat cu un castel de poveste, un zâmbet permanent sub un cer veșnic înceţoșat, cu noi provocări competiţionale, cu „obligativitatea muncii în echipe internaţionale", cu interacţiuni profesionale şi culturale, cu parcuri naturale dedicate activităţilor didactice.

Etapa europeană a fost un prilej de a împărtăşi din experienţele profesionale, de a conlucra în vederea identificării unor soluţii comune, de a propune soluţii viabile privind gestionarea durabilă a pădurilor europene. Iubirea faţă de natură a fost întotdeauna şi rămâne un liant între comunităţi, naţiuni, generând decizii şi proiecte în beneficiul mediului şi implicit a omului. Concursul propriu-zis a implicat probe teoretice, de orientare în teren, de identificare a diferitelor specii de plante şi animale, de creativitate în privinţa identificării diferitelor soluţii de management a resurselor naturale şi de valorificare a deşeurilor.

Rezultatul muncii şi ingeniozităţii de care au dat dovadă cei trei elevi ai echipajului românesc s-a concretizat în clasări meritorii la etapa europeană: locurile II și IV. Totuşi, consider că cel mai mare câştig pentru elevi a fost împărtăşirea unor experienţe şi valori culturale, generarea de prietenii, posibilitatea schimbului de opinii, comunicarea eficientă generată de caracterul interactiv al competiţiei. Dincolo de faptul că aceşti elevi de elită reprezintă cu cinste ţara în competiţii internaţionale şi aduc un plus de imagine României, continui să sper că vor face parte din generaţiile care îşi vor valorifica potenţialul lor intelectual şi spiritual pe melegurile natale. Participările la fazele naționale ale concursului au continuat și în anii următori, toate etapele naționale desfășurând-se în unul din cele 13 parcuri naționale de pe teritoriul țării noastre.

Nu îmi rămâne decât să îmi exprim admiraţia faţă de aceşti tineri minunaţi şi să le mulţumesc că au au acceptat şi provocarea acestui concurs, că au demostrat că pot fi cei mai buni şi într-un domeniu mai puţin familiar!

ROLUL PRINCIPIILOR EDUCAŢIEI MORALE ÎN EDUCAREA MORALĂ A ŞCOLARULUI MIC

profesor învățământ primar POTINTEU Valentina
Școala Gimnazială „Aurel Mosora„ Sighișoara, județul Mureș

Pentru a forma conștiința și conduita morală a elevilor, este nevoie de o succesiune de operații pentru a se produce o transformare, iar acestea sunt atât de multe și de vaste, atât de complicate, încât știința pedagogică recunoaște că acest proces nu se va opri niciodată și acest subiect nu va fi vreodată tratat în întregime.Educația morală exclude întru totul aplicarea unor procedee general valabile, însă sunt puse la dispoziția educatorului, principii care îl ajută să-și desfășoare activitățile educative orientând elevii către competență și creativitate cu ajutorul lor. Iată principiile despre care vom vorbi:

1. Principiul valorificării resurselor şi adisponibilităţilor pozitive ale personalităţii umane în vederea eliminării celor negative. Ideile de bază de la care porneşte acest principiu sunt:

a) nu există nici un copil în totalitate rău, deoarece orice persoană umană deține mai mult sau mai puțin anumite calități, aptitudini și trăsături pozitive.

b) orice persoană este dispusă să depună eforturi pentru a obține aprecierea celorlalți visa-vis de calitățile pe care le deține, astfel dorind să obțină respectul lor.

Este foarte simplu de aplicat acest principiu dacă am înțeles ce avem de făcut, în calitatede cadre didactice trebuie să dăm la o parte prejudecățile despre anumiți elevi problemă și săîncercăm să le dăm șansa de a-și arăta calitățile, astfel le vom distrage atenția de la partea rea a comportamentului lor, focalizându-i să lucreze la partea bună.

Dale Carnegie (D. Carnagie, 1999, p. 222) descrie în cartea sa „Secretele succesului”un astfel de principiu: „Obligații pe ceilalți să respecte standardele unei reputații nepătate", ceea ce vrea să spună autorul prin acest principiu este că „dacă vreți să îmbunătățiți o anumită latură a unei persoane, comportați-vă ca și cum acea caracteristică face deja parte din calitățile ei excepționale. (...) Faceți-i să se ridice la înălțimea așteptărilor, și vor face eforturi supraomenești mai degrabă decât să vă vadă dezamăgiți” să nu credeți că aceste cuvinte sunt prea mărețe pentru a le aplica pe elevii din clasele primare, însuși autorul a redat un astfel de exemplu în cartea sa.

2. Principiul educației morale a elevilor in şi prin colectivul clasei. Ideea de la care pornește acest principiu este aceea că întreaga clasă impune puternic asupra fiecărui elev, norme și valori care se cer respectate pentru a putea aparține grupului, în caz contrar elevul este respins de către clasa sa. Această influență de conformare la regulile grupului au un impact mult mai mare și mai profund, decât acțiunea execitată de o singură persoana și anume cadrul didactic.

De aceea acest principiu conștientizează profesorul ca cel mai potrivit mod de impunere este acela indirect, de a stabili anumite norme de conduită prin intermediul grupului, şi nu numai prin impunerea directa a exigentelor personale. Pentru a aplica acest principiu, mai întâi se va discuta cu toată clasa despre modul de comportare într-o instiuţie, adică într-o școală, urmând ca elevii să extragă concluzii pe care le vor găsi indispensabile comportamentului într-un grup. Bineînțeles că problema va mai reveni în discuție, cu anumite încălcări ale acestor reguli de către unii elevi, în acest caz este bine ca nu profesorul să stabilească măsurile de disciplină, ci împreună cu elevii clasei va aplica sancțiunile potrivite, profesorul fiind doar un mentor.

Astfel elevii a căror comportament necesită corectare va simți nevoia aceasta venind ca o cerere din partea colectivului, și nu ca o pedeapsă după placul profesorului.

3. Principiul îmbinării exigenței cu respectul față de elevi.

Acest principiu se referă strict la modul de comportare a cadrului didactic care trebuie să fie unul echilibrat și capabil să îmbine exigența cu respectul. Exigența cuprinde cerințe raționale care corespund cu capacitățile reale și virtuale ale elevului de a realiza lucruri mărețe, iar respectul este lipsa oricăror suspiciuni, este convingerea că elevul poate îndeplinii foarte ușor cerințele impuse şi crede într-o evoluție pozitivă.

Exigența cadrului didactic trebuie să insufle elevului dorința de a se auto-dezvolta moral, iar respectul trebuie să-i aprecieze eventualele rezultate chiar în timp ce se produc schimbări, pentru ca elevul să poată testa dulcele gust al succesului.

4. Principiul îmbinării conducerii de către profesor a activității educative cu independența acordată elevilor.

Cu toții știm regulile vechiului regim aplicate în școli, se credea că profesorii erau cei care știau totul, ei aveau deplină dreptate în tot ceia ce spuneau sau făceau, nimeni nu avea dreptul de a se abate la stânga sau la dreapta de la cerințele impuse. Așadar avem foarte multă nevoie de acest principiu care înnobilează fiecare suflet dintr-o clasă de elevi (D. Carnagie, 1999,p. 224).

Trebuie sa înțelegem că indiferent de vârstă nevoia exprimării opiniei este foarte aprigă în oricare dintre noi, așadar nu trebuie niciodată să descurajăm exprimarea punctului de vedere al elevilor noștri, chiar dacă ei par neînțelepți sau neexperimentați. Profesorul întotdeauna trebuie să lase libertate îndeajunsă elevilor lui pentru a-și putea desfășura în voie responsabilitățile pe care le-au ales. Astfel elevii vor avea curajul de a apela la cadrul didactic ori de câteori vor avea nevoie, fără a se sfii, ori că nu vor fi asculați.

5. Principiul unității și al continuității axiologice între toate formele de proiectare și realizare a educației morale.

Copiii au nevoie de fermitate și siguranță pentru ca atitudinile lor să se dezvolte progresiv, continuu, de aceea este necesară o concordanță a normelor morale școlare cu celelalte instituții aflate în societate. Nu trebuie ca regulile școlii să vină în contradictoriu cu cele ale familiei de exemplu, ci întreaga comunitate să promoveze aceleași stiluri de comportamente morale, altfel elevii vor fi tulburați și nestatornici în acțiunile lor. Este de preferat ca școlile să prevină schimbarea frecventă a cadrelor didactice, care conduc colectivele de elevi, deoarece este necesară o consecvență care duce la concretizarea finalizării acțiunilor pedagogice inițiate. Astfel nu vor exista cerințe contradictorii sau principii ndiferite de evaluare ale acelorași fapte.

6. Principiul corespondenței pedagogice dintre „teoria" morală și „practica" morală.

"Știința fără pricepere este poate darul cel mai groaznic pe care un geniu răufăcător l-a provocat generației noastre" (J.H. Pestalozzi, 1977, p. 120), așa cum scrie în cartea lui Pestalozzi, suntem chemați la acțiune prin crearea de ocazii în care elevii noștri sunt învățați să pună în practică valorile și normele morale pe care le-au învățat, altfel aceste vorbe minunate sar transforma în ,,darul cel mai groaznic".

Prin desfășurarea unor programe de caritate sau prin anumite activități extrașcolare de implicare civică, am putea da ocazia elevilor nostri să aplice dărnicia, toleranța, empatia, responsabilitatea, inițiativa, etc. Bernard Shaw a remarcat odată: ,,Nimeni nu va învăța niciodată ce i se predă". Shaw avea dreptate. Învățarea este un proces activ. Învățăm pe măsură ce acționăm" (D. Carnegie, 1999, p. 20).

În lumina celor prezentate de Pestalozzi și Carnegie, nu mai încape îndoială că teoria fără practică nu are nici cea mai mică valoare. Să nu uităm niciodată să dăm viață vorbelor pe care le rostim.

7. Principiul respectării particularităților individuale și de vârstă ale elevilor ooîn educația morală.

Principiul de față cere ca metodele și conținutul învățării să coincidă cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor. Cadrele didactice trebuie să știe nivelul clasei pe care o îndrumă și să cunoască capacitățile și puterile fiecărui elev din clasa sa, apoi este de datoria lui să ajusteze și să potrivească informațiile date astfel încât fiecare din elevi să poată înțelege și aprofunda cele auzite.

În ziua de azi întâlnim de cele mi multe ori profesori care vor să-și promoveze imaginea de bun cadru didactic, prin faptul că aprofundează la clasă subiecte inutile, dau teme multe solicitând elevii peste măsură, îi îndrumă să participe la tot felul de concursuri pentru că profesorul să aibe mai multe la activ, însă acest gen de comportament nu este unul fondat logic și nici etic.

Immanuel Kant (I. Kant, 2002, p. 64) spune „E mai bine să știm puțin, dar acest puțin cu temei, decât mult și superficial, căci, în sfârșit tot se observă lipsa de profunzime, în cazul din urmă”. Aceeași idee o regăsim și la Rousseau (S. Mehedinti, 2010, p. 18), chiar dacă este puțin mai drastică: „Studiul științelor, presupune puterea de a raționa, dar pe aceasta copiii nu o au decât după 12 ani, și de aceea până la această vârstă nici nu au o memorie, în înțelesul propriu al cuvântului”.

Să ținem cont, că noi urmărim binele elevilor, iar sacrificul nostru este de a-i înnobila pe ei și nu pe noi! Nu faceţi din școală o povară, ci luați în considerare capacitățile fiecărui elev.

POLIS-UL ÎNTRE MINCIUNĂ ȘI SINCERITATE

profesor socio – umane RAD Mihaela Sorina
Colegiul Național „Unirea” Târgu Mureș, județul Mureș

”Nici o societate nu este fundamental bună… Nici una nu este fundamental rea…
Nici o societate nu este perfectă.” (Claude Lévi Strauss)

Disciplina filosofie, studiată în ultimul an de liceu, e menită să îi provoace pe elevi la analize critice a tot ceea ce au acumulat în anii de școală, precum și a realității sociale în care își desfășoară viața.

Politica, una din temele propuse elevilor, încearcă să îi familiarizeze cu demersul specific filosofiei politice și cu conceptele proprii acesteia ce descriu, până la urmă, însăși viața noastră pentru că trăim cu toții o viață într-un orizont al comunității. Locuim, trăim *cu* ceilalți. Fiecare dintre noi se află într-o relație cu un altul, iar acest perimetru al conlocuirii reclamă o privire critică în culisele comunicării interindividuale sau intergrupale.

Prezentul demers este o încercare didactică personală de a coagula un conținut de lecție interdisiciplinară, elevii fiind nevoiți să apeleze la noțiuni din mai multe sfere ale cunoașterii și manifestării comportamentului uman.

Analizând scolastic tipurile de teorii politice moderne și contemporane, trecând de la contractualismul lui Rousseau la liberalismul individualist a lui Mill și reflectând împreună cu elevii la idealul democratic, precum și la condițiile de instalare a unei puteri legitime, nu pot înlătura din vedere un parcurs teoretic al relației dintre minciună și sinceritate și adevăr și eroare.

De aceea, în activitatea didactică aduc în discuție reflecțiile filosofului francez J.Fr. Revel
asupra modului în care ideologiile țes regimuri totalitare, precum și preocupările filosofului antic Platon din dialogul Hippias Minor (Despre minciună).

În ”Cunoașterea inutilă”, J.Fr. Revel face distincția între minciuna simplă brută și minciuna prelucrată și frumos șlefuită pe care ne-o servesc ideologiile. Ideologiile sunt ”marele balet uman al minciunii” pentru că se bazează mult pe fabulație care le devine indispensabilă.

După cum e ușor de constatat, chiar de către elevi, că minciuna este o banalitate în viața politică, discursul se îndreaptă către implicațiile politice ale minciunii.

Revel împarte lumea în trei zone: zona miciunii de stat, zona informației libere și zona subinformării. Prima zonă corespunde regimurilor totalitare în care minciuna devine o componentă organică ce se prezintă ca o dantelărie complexă ce acoperă totul. Performanța ei constă în a afirma contrariul a ceea ce toată lumea vede, iar elevii pot avea multe exemple la îndemână din discuțiile lor cu proprii părinți ori bunici ce au experimentat comunismul românesc.

”Minciuna totalitară este una dintre cele mai complete minciuni din câte a cunoscut istoria.”[6] Este un zid în calea către informație. Și dacă dai cumva de vreo fereastră în acest zid, nu poți fi sigur că ceea ce se vede prin ea e totuși adevărat, atât de fin și complex e păienjenijul ascunderii adevărului.

Elevii cunosc și de la istorie că, în sistemele totalitare, minciuna ia forma cenzurii și a propagandei. Cenzura poate fi gândită ca o tehnică de apărare pasivă, iar propaganda ca una activă.

[6] Jean Francois Revel, ”Cunoașterea inutilă”

Cea de-a doua zonă de care vorbește filosoful francez, zona informației libere, corespunde societăților democratice. Aici elevii pot sesiza cu ușurință avalanșa de informații ce pare să pună stăpânire pe viețile lor și efortul pe care trebuie să îl facă pentru a selecta doar acele informații ce vizează adevărul. Ceea ce înseamnă că, societățile de tip democratic nu sunt ocolite de minciună, ci doar caracterizate de un efort constant și fățiș de a scoate la lumină adevărul. Democrația vivează adevărul.

În sfârșit, cea de a treia zonă, a subinformării, este aceea în care informația, fie că este sau nu este cenzurată, e de o calitate precară, de multe ori e parțială, în orice caz e săracă. Subinformarea poate crea iluzia libertății democratice, dar rămâne totuși o lipsă, o informare parțială, chiar dacă adevărată.

Din această clasificare reiese limpede că în vreme ce democrația nu poate trăi fără adevăr, totalitarismul nu se poate dispensa de minciună.

De aici încolo, provocarea elevilor este de a analiza critic cele două concepte și consecințele aplicării lor în viața politică.

Sinceritatea și minciuna sunt mijloace de vehiculare a informației, iar limbajul verbal, ca mijlocul cel mai important de comunicare, este mediul în care simularea, sub forma minciunii, este cel mai lesne de înfăptuit. Marile drame și farse se joacă, de fapt, în jurul problemei libertății de expresie. Asta înseamnă că se presupune că cel care este sincer sau minte cunoaște ceva sigur, deține o informație corectă, și că rămâne doar la latitudinea lui dacă vrea sau nu vrea să divulge și celorlalți această informație.

Pentru o analiză filosofică adecvată putem apela la dialogul platonician Hippias Minor în care se conturează două probleme: cea a omului știutor, respectiv cea a intenției bune sau rele a celui ce emite informația. Elevii vor putea jongla cu cele două planuri aduse în centrul analizei: planul gnoseologic și cel etic, intenția emițătorului având relevanță etică.

În prima parte a dialogului *Hippias Minor,* Socrate pare interesat de primul aspect, cel al naturii de știutor al celui care minte. Socrate îi demonstrează lui Hippias că mincinosul nu este nicidecum un ignorant, ci este chiar un om foarte inteligent și iscusit, iar a înșela presupune în primulrând a avea capacitatea de a înșela, ceea ce înseamnă că cel care înșeală trebuie să fie un expert.

Așadar nu oricine poate fi un mincinos autentic, ci doar acela care are conștiința diferenței dintre adevăr și eroare și care procedează singur la o denivelare de planuri și la o substituire a acestora: el transmite informația eronată ca fiind adevărată, respectiv informația adevărată ca fiind eronată.

Dacă raportăm sinceritatea și minciuna la calificativele epistemice de adevărat și fals, respectiv de adevăr și eroare, vom constata că sinceritatea nu este echivalentă cu adevărul și nici minciuna cu eroarea. Pericolul ca cel care minte să spună adevărul nu există la mincinosul știutor, expert, ci doar la cel ignorant și nepriceput. ”Vrând să spună un neadevăr, i s-ar întâmpla să spună, nu o dată, din nepricepere, adevărul nedorit de el.”[7] Prin minciună se poate transmite deci și o informație adevărată. De aceea ar trebui să observăm că adevărul nu presupune cu necesitate sinceritatea. În sens invers însă, lucrurile stau altfel, adică sinceritatea presupune adevărul sau mai degrabă conștiința subiectivă a adevărului, convingerea că te afli în posesia lui. Se poate minți atunci când ești sincer transmițând, în mod inconștient, o eroare. Poți fi sincer transmițând un adevăr și poți fi sincer transmițând un neadevăr. Tot așa poți minți spunând o eroare sau poți minți spunând, de fapt, un adevăr.

Când Socrate îl acuză pe Ahile că spune neadevăruri (în legătură cu plecarea corăbiilor sale), Hippias îi ia apărarea exclamând că o face fără să vrea, iată cum dialogul platonician mută accentul pe actul volițional. Dacă Ahile minte involuntar, asta înseamnă că el nu este capabil să mintă și că este un ignorant -conform celor afirmate până acum. Asta înseamnă că îi

[7] Platon, ”Hippias Minor”, 367a

este inferior lui Ulise care este capabil să mintă și să înșele voluntar. Prin perseverența lui Hippias în susținerea afirmației inițiale că ”Ahile este mai bun decât Ulise” se trece de la cercetarea din planul gnoseologic la cercetarea în planul eticului. Dacă pe planul inteligenței și cel al cunoștințelor, Ahile, incapabil să mintă, este inferior lui Ulise, care minte la tot pasul, pe planul voinței și al intențiilor, s-ar părea că situația stă tocmai invers. Pentru că Ahile este incapabil să mintă în sensul că nu intenționează asta niciodată și atunci când o face ”o face fără să vrea”, în timp ce Ulise este viclean și conștient că minte atunci când o face. Și în acest sens, Ulise îi devine inferior lui Ahile. La întrebarea care ne situează în miezul problemei – ”să fie mai buni cei care comit nedreptățăți și fac rău dinadins decât cei care o fac fără voia lor?”[8] – răspunsul este sugerat chiar la începutul dialogului, atunci când Hippias provocat de chestionările lui Socrate spune despre mincinoși: ”Sunt foarte conștienți. Și tocmai de aceea sunt niște răufăcători.”[9]

Se împletesc aici două nuanțe ale expresiei ”cel mai bun”, una ce se referă la partea tehnică, de competență și o alta ce se referă la intenționalitate ce ține de domeniul etic.

În final, Hippias se revoltă și nu este de acord cu concluzia la care s-a ajuns: ”Ar fi cumplit dacă cei care comit nedreptăți în mod voit ar fi mai buni decât cei care le comit fără voia lor!”[10]

Iar istoria și realitatea socială le oferă elevilor atât de multe argumente în sprijinul acestei idei. Balzac spunea că ”acolo unde începe minciuna, începe și ticăloșia”. Apoi ”leii” și ”vulpile” de care ne vorbește Pareto, în analiza sa sociologică a elitelor ce dețin puterea politică, confirmă temerea lui Hippias: ar fi cumplit să credem că cei care guvernează prin viclenie și abilitate (”vulpile”) sunt mai buni decât cei care greșesc în guvernare din ignoranță și neștiință.

Ceea ce contează în final este intenția subiectului emițător de informație. Intenția îl califică drept un om bun sau rău, îl poate situa în spațiul moralei pozitive. ”Omul se face vinovat nu atât pentru răul la care e constrâns de împrejurări aspre, spaime necontrolate și altele asemenea, ci, pentru răul la care ar putea deci, fără riscuri, să nu consimtă.”[11], afirmă și Andrei Pleșu în Minima Moralia.

Devine limpede astfel că știința, în absența unor bune înclinații, este dăunătoare, este vicioasă în fond, o virtute decăzută în viciu.

Revenind la elementele de filosofie politică, nu putem să nu remarcăm că minciuna are totuși succes. De ce se întâmplă acest lucru?

În sistemele totalitare minciuna e arborată la înălțime. Pentru că nevoia de a crede este mai mare decât nevoia de a ști, iar mincinosul mizează pe asta. Fabulația e hrana prin care o ideologie de stânga supraviețuiește..”Minciuna devine supapa de salvare, iar adevărul îți apare ca fiind marele pericol și apărătorii lui -adeversarii cei mai redutabili și mai demni de ură.”[12]

Sub crusta minciunii freamătă adevăruri nesănătoase, spumegă adevăruri periculoase. Societatea totalitară e o societate în care a spune adevărul echivalează cu un act de curaj. A nu te mulțumi cu spoiala, a cerceta dincolo de ea, poate fi o angajare fatală. Și toate astea fiindcă minciuna funcționează foarte bine în cel două forme ale ei: cenzura, și propaganda. Totul funcționează prost, afară de minciună.

Revel recunoaște că minciuna se dispersează în ambele sisteme statale. subtil sau fățiș. Ceea ce-l uimește însă este faptul că ”minciuna politică de azi urmărește să înșele întâi de toate opinia publică. Este o noutate aceasta. Vechea minciună politică viza înșelarea celorlalte

[8] Platon, ”Hippias Minor”, 372a
[9] Platon, ”Hippias Minor”, 365e
[10] Platon, ”Hippias Minor”, 375d
[11] Andrei Pleșu, Minima moralia
[12] Jean Francois Revel, ”Cunoașterea inutilă”, pg.121

guverne."[13] De aceea, conchide că "minciuna de stânga este în chip necesar infinit mai mare decât cea de dreapta"[14]. E mai periculoasă și constrângătoare.

Pentru a realiza, împreună cu elevii, un inventar cât mai complet al efectelor cenzurii și propagandei ce caracterizează un regim totalitar, îl propun aici pe Gabriel Andreeescu cu lucrarea sa "Spre o filosofie a disidenței" și vom observa că toate elementele identificate au făcut parte din viața poporului român: "controlul insuportabil al individului", "siluirea identității", "teroarea generalizată", "aberația sistemului economic", "obsesia planului", "obsesia cantitativului, a creșterii", "materialismul agresiv", "supradimensionarea puterii", "omniprezența dictatorului", "mistificarea istoriei", "mistificarea realității", "siluirea limbajului", "ritualurile colective de adorație".[15] Toate acestea au pus limite și au sufocat libertatea de exprimare.

Revel încheie analiza sa într-un mod pesimist, cu viziunea triumfului minciunii.

Didactica ne-ar provoca să identificăm suficiente rațiuni pentru a încheia optimist, dar în viața cotidiană, în relațiile noastre cu ceilalți, sinceritatea și minciuna se împletesc atât de strâns, în legături uneori insesizabile, încît decidem că nu putem fi sinceri până la capăt. Sinceritatea este o virtute, dar virtutea prost practicată cade în zona patologicului și se convertește în viciu. Nu poți fi de o sinceritate desăvârșită pentru că "a spune tot ce simți și gândești în relațiile interindividuale este un gest de mojicie sau fanfaronadă - când nu e flecăreală."[16] și toate aceste aspecte pot fi extrapolate în zona politicului. Ceea ce e valabil pentru relația dintre doi indivizi, rămâne valabil și pentru relația dintre un individ și societate dar și pentru relația dintre două grupuri de indivizi, comunități, societăți. Dacă etica se prezintă ca o "sumă de precepte ce reglează întâlnirea mea cu celălalt" după cum o definește Andrei Pleșu în "Minima moralia", atunci putem spune că un sistem statal, prin strategia de guvernare pe care o promovează și prin mecanismele sale de legitimare a puterii reglează ordinea conviețuirii într-o comunitate și întâlnirea unei comunități cu alta – dacă e să privim comunitatea ca pe un eu social.

Ne surprindem în situația de a pune în balanță intenția morală pe de-o parte, și scopul vizat, pe de altă parte. Întâlnim desigur în viață situații în care, deși se folosesc de mijloace dezirabile, subiecții emițători de informație sunt etichetați drept răufăcători. Asta pentru că interesul urmărit de ei este nelegitim. Aici se încadrează sinceritatea practicată între membrii claselor exploatatoare sau din grupurile infracționale. Pe de altă parte, întâlnim în viața noastră și situații în care scopul este dezirabil, dar neavând alte miloace pentru a-l realiza, vom recurge la mijloace indezirabile: este cazul medicului care-și minte pacientul pentru a-l menaja din punct de vedere psihic sau cazul folosirii de informații false în vederea păstrării secretelor de stat în lupta contra spionajului. Din punct de vedere moral, aceste acte sunt niște compromisuri, dar sunt compromisuri admisibile. În acest tip de situații limită valoarea morală nu se anulează ca valoare ci se convertește în altă valoare, învecinată. "Scopul scuză miloacele" în acest caz. Constatăm așadar că oricum ar fi, atât în perimetrul relațiilor interindividuale, cât și în spațiul public, al manifestărilor social-politice, un minimum de minciună este necesar.

[13] Jean Francois Revel, "Cunoașterea inutilă", pg.29

[14] Idem, pg.119

[15] Gabriel Andreescu, "Spre o filosofie a disidenței", pg. 38

[16] Tudor Cătineanu, "Elemente de etică", vol, 1, pg.294

INTEGRAREA RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE ÎN ACTIVITĂȚILE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A ORTOGRAMELOR

prof. înv. primar SEBESI-SÜTÖ Ștefan-Mihai
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Târgu-Mureș, județul Mureș

Anul școlar 2020-2021 a reprezentat pentru dascăli nu doar o adevărată provocare în ceea ce privește desfășurarea activității instructiv-educative în condițiile impuse de evoluția pandemiei, ci și o nouă oportunitate de șlefuire a talentului de prelucrare a conținutului informațional astfel încât să poată fi transmis într-un mod care să satisfacă curiozitatea și necesitățile elevilor într-o eră a digitalizării puternic resimțită în toate domeniile de activitate. Într-o astfel de perioadă, eforturile dascălilor dedicați au fost și rămân de apreciat, mai cu seamă într-un astfel de sector profesional în care rezultatele nu sunt imediate, ci vizibile în timp.

Studierea ortogramelor la clasele primare reprezintă o acțiune întreprinsă cu un scop deliberat, conștientizarea posibilităților de scriere și exprimare corectă, fiind, în fond, un prim pas îndreptat spre formarea capacității de exprimare corectă în scris, spre însușirea normelor limbii române prin intermediul a ceea ce se conturează a fi un proces complex și de durată. E astfel, de la sine înțeles că asemenea exemple de activități de predare-învățare trebuie să corespundă unui model capabil să dezvolte gândirea critică a elevilor, să trezească interesul și curiozitatea acestora față de tema pusă în discuție în pofida gradului ridicat de dificultate pe care studierea ortogramelor la nivelul claselor primare îl poate ridica.

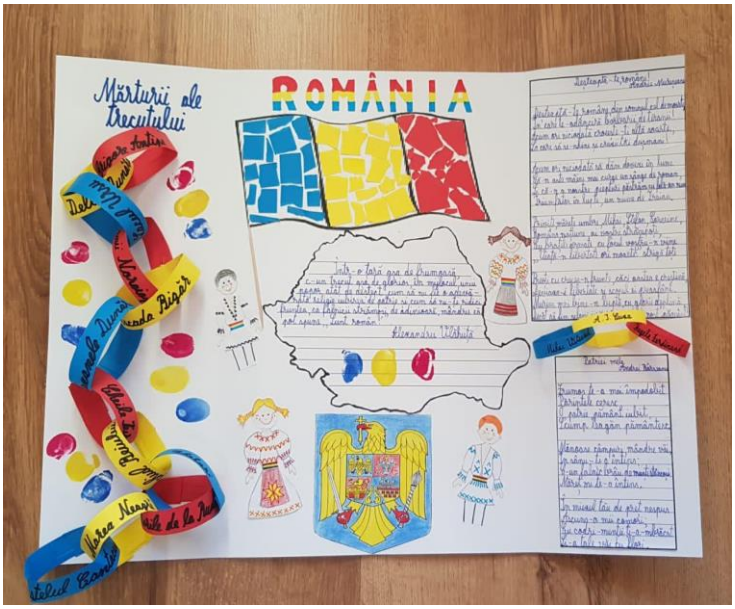

Printre cele studiate la clasa a III-a se numără și ortograma „ne-am”, asupra căreia ne vom apleca în rândurile următoare, configurând totodată un traseu susținut de exemple practice prin care să demonstrăm modul nostru de lucru la clasă. Firește, modelul de scriere corectă a ortogramei va fi așezat în paralel cu unul dintre cele mai dragi cuvinte românești, „neam”, oferindu-ne astfel șansa organizării activității în jurul semnificației Zilei Naționale a României, în prealabil orientându-ne spre organizarea unui conținut informațional sub forma unui proiect ce va reprezenta, în fapt, punctul de plecare spre predarea ortogramei. Odată realizată, lucrarea elevilor va contribui la organizarea discuțiilor premergătoare predării ortogramei, apelând la una din metodele activ-participative cel mai des întâlnită în activitatea didactică, declanșându-se astfel „furtuna de idei” de care avem nevoie pentru a ne poziționa în punctul de exprimare a unei concluzii venită chiar din partea elevilor sub forma „Românii formează un <u>*neam*</u> de oameni bravi”.

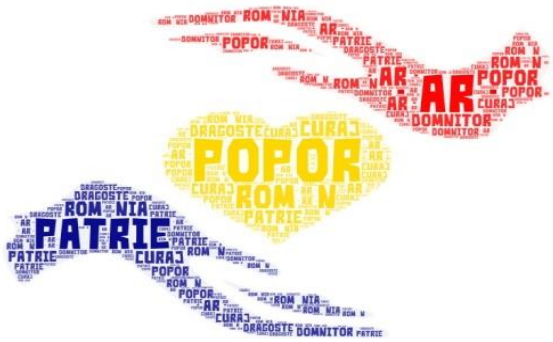

Una din resursele educaționale deschise folosite într-un astfel de moment, menținând curiozitatea și interesul elevilor, s-a concretizat în utilizarea în cadrul lecției a site-ului/aplicației „WORDART” , cuprinzând toate răspunsurile oferite de copii în legătură cu semnificația cuvântului *neam,* rezultatul fiind pe măsura așteptărilor. Firește, platforma YouTube ne-a venit și ea în ajutor, accesând un scurt filmuleț pentru explicații suplimentare după predarea conținutului teoretic.

Nu în ultimul rând, le-am propus elevilor un joc spre finalul activității prin utilizarea unei alte platforme, „Quizizz”, valorificând astfel oportunitatea de a observa și de a constata din punct de vedere evaluativ gradul de prelucrare și înțelegere a temei predate: https://quizizz.com/admin/quiz/5fcfcd5a1f2f38001d9a0785/neam-%C8%99i-ne-am.

În consecință, se poate afirma faptul că integrarea resurselor educaționale deschise în contextul studierii ortogramelor poate reconfigura un traiect de predare-învățare a unui conținut, satisfăcând totodată nevoile actuale ale elevilor de utilizare a instrumentelor electronice și tehnologice, determinând creșterea gradului de mobilizare și interes manifestat pentru învățare.

ARTA DE A FI MANAGER DE ȘCOALĂ

prof. SECĂȘAN Gyöngyi
Școala Gimnazială „Victor Jinga” Sighișoara, județul Mureș

Argument

În pas cu mersul vremurilor, conceptele care definesc spațiul educației s-au actualizat, iar conceptul de *viață școlară* a unei instituții moderne a fost definită identitar, prin sintagma *cultură organizațională*. La o rapidă analiză comparativă a celor două concepte – *viață școlară – cultură organizațională* - cu ușurință se poate pune între ele semnul egalității, căci, oricât s-ar schimba vremurile, timpul educației rămâne o constantă a *devenirii umane,* care se desfășoară într-o instituție vie, cu aură, dinamică și perpetuă.

Dimensiunea pragmatică a educației este, iată, sintetizată magistral într-un verb atât de controversat și dificil de clasificat, din punctul de vedere al lingvisticii: *a deveni*. Acest verb capătă sens major în context școlar, definind educația ca *proces,* în dinamica parcursului biologic al existenței umane. Prin urmare, acest proces configurează, pentru organizația școlară, un mod de viață bazat pe valori și credințe pe acțiuni pragmatice și o dinamică a vieții școlare.

Mi-am propus, din postura de director de școală, să analizez, la nivel eseistic, modul în care documentele de ordin managerial susțin și validează teoretic o strategie de conducere care să aibă ca rezultat cultura organizațională, în raport de complementaritate cu activitățile concrete, cu impact asupra colectivului profesoral.

Dacă viața școlii, cu reușite și cu eșecuri face diferența dintre instituții, le dă identitate și justifică numele și renumele acestora, atunci ne întrebăm ce se întâmplă cu profesorii care nu sunt titulari și care, an de an își desfășoară activitatea în altă școală. Important este ca directorul să-i aibă în atenție și să aplice un stil managerial integrator, astfel încât cei care nu sunt titularii școlii să trăiască sentimentul apartenenței la cultura organizațională a instituției în care își desfășoară activitatea. Indiferent de statutul profesorului, acesta are datoria de a se integra în comunitatea școlară în care își desfășoară activitatea. În fapt, ideea de mobilitate, în toate accepțiunile sale, trebuie să definească profilul dascălului. Iată o nouă provocare pentru dezvoltarea profesională a oricărui profesor! Fie că vorbim despre o mobilitate din perspectivă ocupațională, fie că aducem în discuție stilul pedagogic al profesorului, această activitate trebuie să fie sinonimă cu flexibilitatea, având ca miză creșterea gradului de adaptabilitate la condiții noi.

Adaptarea la nou – condiție a succesului pedagogic și managerial

Se știe că viteza de adaptare la nou este un parametru fundamental pentru stabilirea coeficientului de inteligență. Un om deștept se adaptează rapid la condiții noi! Așadar, revenind la integrarea profesorului în cultura organizațională a școlii, alături de măiestria managerială a directorului, flexibilitatea celui în cauză este un element esențial în dobândirea carismei pedagogice - masca magică prin intermediul căreia se construiesc relații solide, de interdependență, în mediul școlar. Astfel privită, mobilitatea funcțională poate fi o șansă profesională, asigurându-i dascălului cadrul general în care exercițiile succesive de adaptare,

contactul cu medii școlare cu personalități diferite, relația cu elevii din diverse comunități de învățare formală pot fi definite ca mijloace de exersare a adaptabilității la nou. Acest proces continuu permite modelarea stilului pedagogic al profesorului, dezvoltându-i componenta de adaptabilitate la schimbarea de mediu școlar. Iată o justificare a conceptului de *formare continuă*, prin natura procesului care definește dezvoltarea profesională a oricărui cadru didactic.

O altă virtute a mobilității, de această dată, din perspectivă strict profesională, este aceea care stimulează o reacție corectă la nou. Suntem în plin proces de aplicare a noului curriculum la gimnaziu, moment prielnic de a aduce în discuție efectul depreciativ al rutinei, al obișnuinței fiecărui cadru didactic din sistem. Inerția în fața schimbării nu poate fi învinsă decât de un dascăl flexibil, care vede în orice schimbare o șansă de a se reinventa, de a fi profesor creativ în raport cu elementele de curriculum și cu politicile educaționale. Cât de inspirată a fost competiția ***Creatori de educație*** inițiată de Ministerul Educației, sub semnul proiectului CRED! Evident că formula de adaptare la nou, fie că este vorba despre schimbarea comunității școlare, fie că aducem în discuție noutățile din curriculum, are în centru personalitatea fiecărui cadru didactic implicat.

În dinamica acestui context, directorul trebuie să cunoască foarte bine profilul celor din echipă, astfel încât stilul managerial și atitudinea față de fiecare om să fie adaptate, personalizate. Totodată, directorul și corpul profesoral trebuie să aibă un rol reglator în adaptarea elevilor din procesului migrației interne și internaționale[17], ambele forme fiind realități pe care le întâlnim în viața școlii românești a mileniului III. Dacă migrația internațională este mult mai evidentă în mediul școlar în care se înregistrează, activitățile din școală trebuie să aibă un specific evident în zona dezvoltării competenței multiculturale. Mai dificil este să fie gestionată adaptarea elevilor din migrația internă; acest fenomen pune problema personalizării deciziilor pedagogice luate cu fiecare elev astfel încât acesta să se integreze corect și imediat în noul mediu școlar. Evident că despre acești elevi, primul care trebuie să știe este directorul școlii, care, la rândul său, trebuie să discute cu învățătorul sau cu dirigintele clasei în care a fost repartizat un elev nou venit, astfel încât să preîntâmpine eșecul școlar al acestuia datorat erorilor pedagogice. Perioada de adaptare a noului venit într-o clasă trebuie să fie însoțită de cunoașterea de către colectivul profesoral a traseului școlar al acestuia și a motivelor pentru care se face schimbarea colectivului clasei. Integrarea corectă a elevilor va elimina problemele create de criza de adaptare și va conduce la succesul școlar. Prin urmare, *flexibilitatea* și *adaptabilitatea* trebuie să fie trăsături obligatorii ale managerului de școală care aspiră la cucerirea calificativului maxim în evaluarea activității specifice și ale fiecărui profesor din colectivul didactic. Cert este că managementul școlar reprezintă un domeniu extrem de complex care solicită *vocație* și *artă*, pe temeiul cărora se brodează performanța și gradul de satisfacție al celor din echipă.

Cultura organizațională – emblema calității unei școli

În principiu, cultura organizațională este zona de stabilitate a unei organizații, respectarea cutumelor stând la baza certitudinii că școala are o identitate afirmată și consolidată în comunitate. Adaptabilitatea nu presupune realizarea unor modificări structurale majore ale culturii organizaționale, ci doar asumarea nuanțărilor în funcție de factorii care afectează contextul general. Osatura organizației este elementul care asigură identitatea instituțională care împrumută atât din personalitatea directorului, cât și din cea a colectivului profesoral.

[17] Cf. *Global Education Monitoring Report Summary* 2019: *Migration, Displacement and Education – Building Bridges, not Walls,* Paris, UNESCO (https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265996)

Astfel, competiția între școli nu trebuie să se rezume doar la indicatori de tipul *obținerea unor rezultate la examenele naționale,* la *competițiile școlare, absenteism cât mai aproape de zero* sau *lipsa conflictelor deschise între școală-familie și elev*. Aceste elemente convertite în statistici depersonalizează instituția, tinzând către punerea în *patul lui Procust* a acestui organism viu numit școală.

Cultura organizațională[18] presupune complexitate, așa cum este definită de M. Preda și „*se compune din totalitatea valorilor, normelor, cutumelor, simbolurilor, din limbajul specific/jargonul, ritualurile, miturile și legendele, sistemul de control, documentele și tehnologia organizației și a membrilor acesteia și din comportamentele acestora*". Clasificările culturii organizaționale aduc în atenție cele două tipuri fundamentale: *culturi forte sau pozitive* și *culturi negative* care marchează dezvoltarea organizației. În vreme ce culturile forte sau pozitive vizează o *motivare* care creează cadrul propice pentru performanțe înalte, culturile negative promovează rigiditatea, aroganța și birocrația, componente care frânează dezvoltarea personală și a organizației, dar asigură o comoditate acțională. Nici vorbă despre adaptabilitate, ci doar despre rigiditate și inerție, elemente care pot inhiba personalul. Aplicarea acestui stil promovează un management nostalgic, concretizat în invocarea de către director a vremurilor trecute. Este un gen de management anacronic și de acea neproductiv, care frânează progresul. Comoditatea managerială a directorului dă impresia că stabilizează instituția; în realitate, o erodează în spațiul comunitar, excluzând-o încet, dar sigur și angrenajul social a cărui parte importantă este.

Problema stilului managerial practicat de conducătorii unităților școlare poate fi cheia succesului sau sursa insuccesului școlii în comunitate. Asistăm uneori la exercitarea unui management axat pe putere, alteori, la o cultură organizațională focalizată pe roluri, pe sarcini, sau chiar pe fiecare persoană. Conflictul care apare într-o școală poate fi efectul unui stil managerial axat pe putere, care, asemenea pânzei de păianjen, anihilează orice inițiativă personală a membrilor organizației. De regulă, în școlile situate la extreme, ca performanțe ale populației școlare, exercitarea controlului în mod dictatorial creează o centralizare excesivă, care anihilează orice inițiativă. Faptul că deciziile nu sunt asumate, ci preluate ”de la centru”, că sunt stimulate excesiv performanțele individuale, diminuând rolul organizației în obținerea acestora, sau că egocentrismul devine o virtute a directorului sunt tot atâtea elemente care determină, în plan social, un simulacru de cultură organizațională, în realitate cultul personalității, care se asociază nepermis de mult cu profilul școlii. Deseori, se vorbește despre directoratul lui X, fără a se vorbi despre performanțele școlii conduse de către acesta. În fapt, instituția este eclipsată de personalitatea directorului, imaginea acesteia în comunitate fiind asociată exclusiv cu stilul managerial adoptat. În astfel de cazuri, directorul este cel care își asumă nepermis, mai multe roluri din organizație, diminuând până la anihilare, importanța fiecărui membru al comunității școlare. Pe de altă parte, directorul care se pierde în colectivitate nu poate fi considerat un bun manager, de vreme ce școala devine un organism viu, compozit, hibridat de stilurile personale pe care le au profesorii. În concluzie, managementul eficient este definit de mediere și echilibru între identitățile individuale din comunitatea școlară și personalitatea directorului. Asumarea rolului de manager de către director doar pentru perioada exercitării mandatului erodează relațiile cu echipa și favorizează individualismul. În consecință, directorul trebuie să fie o personalitate echilibrată, să fie profesionist în specialitatea lui și în domeniul Științele educației, să cunoască sistemul și elemente de psihologie a vârstelor. Un bun director trebuie să conjuge zilnic verbul *a deveni* nu doar pentru el, ci pentru toți ceilalți, având conștiința că mandatul său este limitat ca timp, pe de-o parte, apoi că nimeni nu este de neînlocuit. Exersând acest tip de mentalitate, orice director poate

[18] Preda, M., *Comportament organizațional. Teorii, exerciții și studii de caz*, București: Polirom, 2006, p. 45

exercita mandatul fără speranțe deșarte, dar și fără frustrări, astfel încât școala să progreseze sub conducerea lui.

Această virtute a verbului *a deveni* este exprimată extrem de sugestiv prin competența-cheie fundamentală pe care școala trebuie să i-o creeze educatului: *a învăța să învețe*, în fapt, *învățarea pe tot parcursul vieții*. Necesitatea unei identități instituționale a făcut ca numerotarea școlilor să fie înlocuită, de regulă, cu nume proprii ale unor personalități ale culturii locale, naționale și universale. În timp, patronul spiritual creează, prin propria biografie, un reper valoric, la care școala care îi poartă numele să se raporteze în demersul susținut de construire a valorii instituționale, prin care să se integreze în ierarhia locală sau națională a celor mai bune școli de același tip.

Dincolo de aceste detalii care leagă prezentul școlar de trecutul cultural al nației, rămâne personalitatea vie a directorului școlii, cel care, deși trecător prin această funcție, are datoria de a construi cultura organizațională despre care pomeneam mai înainte, dând astfel tonul întregului colectiv didactic și nedidactic în fruntea căruia se află, în procesul de creare a unor activități de substanță, coerente, care să pună în valoare, în egală măsură, personalitatea individuală și idealul colectiv, instituțional, în relație directă cu membrii comunității în care se află. Evident că, pentru a pune în aplicare formula din care să rezulte performanța școlară, între *director* și *colectivul* din subordine trebuie să funcționeze reguli clare, transparente, care să aibă ca fundament respectul reciproc, colegialitatea, încrederea în celălalt și în propriul potențial. În fapt, directorul poate să-și exercite funcția cu efecte benefice asupra afirmării școlii, numai dacă prezența sa la vârf, în cadrul organizației, este una acceptată de colectiv. Cu alte cuvinte, funcția de director ar trebui să fie exercitată de o persoană recunoscută drept lider real al comunității. Această suprapunere de roluri conduce la eficiența actului managerial. Se știe, însă, că, deși în majoritatea școlilor, atmosfera de lucru este una calmă, uneori extrem de productivă privind crearea de plus valoare, mai sunt și instituții în care conflictul este o stare de fapt care alimentează suspiciuni, neîncrederea, lipsa de performanță, lucrul haotic, individualismul. În acest tip de relație este departe de sensul corect al termenului *management.*

Eficiența managerială a celui care se află în fruntea organizației, deținând postul de director presupune, în primul rând, așa cum prevede fișa postului, promovarea politicilor educaționale fundamentate pe legislația specifică. În consecință, directorul trebuie mai întâi să cunoască această legislație și să o înțeleagă, dându-i coerență pragmatică. Până la urmă, cel mai important lucru este utilizarea şi promovarea managementului muncii în echipă la nivelul organizațiilor școlare și promovarea unui management educațional fundamentat pe metodele şi tehnicile cercetării pedagogice. Înainte de toate, însă, directorul trebuie să aibă foarte bune competențe de comunicare și de relaționare profesională. Și pentru că mileniul al III-ea este definit de o cunoaștere complexă, integrarea multidisciplinarității și a transdiciplinarității devin priorități în educație, cu bătaie lungă, vizând profilul absolventului.

Prestigiul școlii – prestigiul dascălilor săi

Prestigiul dascălului este aura celui care practică această profesie și este susținut de cunoașterea şi respectarea codului deontologic; astfel, demnitatea profesiei și locul acesteia în societate sunt consolidate prin respectarea normelor de conduită profesională și socială. Acest aspect important al culturii organizaționale se asociază frecvent cu expresii de genul: profesorul nu se pretează la așa ceva. Este extrem de important ca directorul să cunoască resursa umană din echipă și să-i valorifice obiectiv și echilibrat potențialul. În fapt, arta unui director de școală este de a-i descoperi fiecărui angajat potențialul și direcția în care acesta poate face performanță. Firma școlii strălucește prin performanțele colectivului profesoral. Prin urmare,

dacă directorul școlii are un stil managerial corect, obiectiv și care pune în prim-plan personalitatea fiecărui angajat, atunci *efectul bumerang* nu va demola, ci va construi temeinic personalitatea instituțională, adică profilul culturii organizaționale. Iată, așadar, că managementul este o artă al cărei obiectiv este de a susține dezvoltarea umană, generic vorbind, miză a conducerii unui colectiv către performanță. În școală, misiunea este una comună, realizarea acesteia este, însă, individuală, în produsul final, educația de calitate.

În acest context macrosistemic, se regăsește fiecare elev și fiecare cadru didactic, cu exercițiul libertății de acțiune într-un context general creat de viziunea managerială și de personalitatea fiecăruia dintre cei antrenați în acest proces laborios. Așadar, o școală nu împrumută personalitatea directorului, ci își construiește propria-i personalitate, din măiestria pe care acesta o pune în mișcare atunci când trasează jaloanele culturii organizaționale. Orientările moderne așezate pe un temei tradițional asigură specificitate și personalizează instituția în context național și internațional. Ca director de școală, mi-am propus identificarea cu instituția și am căutat soluții pentru ca proiectele inițiate împreună cu întregul colectiv profesoral să sporească personalitatea profesională individuală și să o construiască astfel pe cea colectivă. Ce am constatat este că un director nu poate fi împlinit pe plan profesional dacă fiecare membru al colectivului nu se simte împlinit și dacă autoritatea nu înseamnă de fapt, o regândire a eului din perspectiva școlii în care îți desfășori zilnic activitatea. Astfel, ideea că mobilitatea personalului ar dăuna împlinirii personale devine o falsă problemă. În realitate, flexibilitatea fiecărui cadru didactic presupune abandonarea orgoliului personal, a oricăror atitudini narcisiste în raport cu succesul și conștientizarea faptului că din fiecare context organizațional, orice dascăl poate căpăta strălucire individuală dacă ceea ce face nu se raportează la partea concretă a dosarului personal, ci la personalitatea profesională, care trebuie să cunoască dialectica ascensiunii în tandem cu organizația al cărei angajat este. Astfel, școala devine, prin procesul managerial, atât o organizație, cât și un grup social, viu și dinamic, a cărui viață instituțională este construită și întreținută de managementul eficient.

Bibliografie:

1. Preda, M., *Comportament organizațional. Teorii, exerciții și studii de caz*, București: Polirom, 2006
2. https://www.european-agency.org/sites/default/files/agency-orderform-october2019.pdf
3. https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework_en
4. *** *Global Education Monitoring Report Summary 2019*: *Migration, Displacement and Education* – Building Bridges, not Walls, Paris, UNESCO (https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265996)

MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE CRIZĂ DIN PERSPECTIVA DIRECTORULUI DE ȘCOALĂ

prof. SECĂȘAN Gyöngyi
Școala Gimnazială „Victor Jinga" Sighișoara, județul Mureș

A fi director de școală este un privilegiu: a fi capabil să formulezi viziunea școlii, etosul acesteia, obiectivele prioritare țintele strategice, pe care apoi să le implementezi; să-ți sprijini și să-ți inspiri colegii; să modelezi mintea și inima copiilor pentru mulți ani de acum înainte; să ai o colaborare strânsă cu părinții, să fii un membru apreciat al comunității locale. Dar, ca directori știm că aceste roluri implică o **mare responsabilitate și numeroase provocări.**

Am simțit cu toții **efectele pandemiei,** atât în viețile noastre personale, cât și în cele profesionale, dar **impactul asupra educației a fost unul în mod particular dramatic.** Pandemia a acutizat problemele cronice ale sistemului de învățământ și ne-a impus tuturor o adaptare rapidă, din mers. Faptul că **deciziile au fost luate, în mare măsură, în mod descentralizat** la nivel local a crescut responsabilizarea directorului de școală în adoptarea unor decizii privind școala, de comun acord cu autoritățile publice locale și cu ceilalți actori sociali implicați în educație. Dintre acestea, amintim elaborarea planurilor concrete de aplicare a scenariilor de predare-învățare-evaluare recomandate de către Ministerul Educației, asigurarea condițiilor de igienă corespunzătoare pentru spațiile de învățare, în cazul aplicării scenariului verde, propunerea planului de activități remediale adecvate școlii, dar și gestionarea corectă și echilibrată a relațiilor cu părinții, cu profesorii școlii și, înainte de toate, cu elevii.

Toate acestea solicită directorului un efort mare de adaptare, flexiblitate, echilibru și obiectivitate decizională, calități a căror influență este evidentă în procesul de minimalizare a efectelor negative ale pandemiei în mediul școlar.

În studiul organizației *Education Support* care vizează *Indicele de bunăstare al profesorilor – Teacher Wellbeing Index 2020* se reliefează faptul că **pandemia a avut un impact major asupra cadrelor didactice**. Datele indică faptul că, în luna iunie/iulie 2020, 62% dintre cadrele didactice au afirmat că sunt stresate, acest procent crescând la 84% în luna octombrie 2020. Studiul demonstrează și faptul că există o tendință îngrijorătoare de creștere a simptomelor de indică afecțiuni ale sistemului nervos cum ar fi schimbări ale dispoziției, dificultăți de concentrare, insomnii. 74% dintre lucrătorii în educație au experimentat tulburări de comportament, precum și simptome care indică afecțiuni psihice și fizice.[19]

Din raportul de cercetare evaluativă al studiului „*Școala online. Elemente pentru inovarea educației*", [20] realizat de Consorțiul Universitaria și Universitatea din București a reieșit faptul că pentru cadrele didactice participante la investigație, **cea mai importantă sursă**

[19] Cf. https://www.educationsupport.org.uk/sites/default/files/teacher_wellbeing_index_2020.pdf

[20]Cf. „*Școala online. Elemente pentru inovarea educației", Raport de cercetare evaluativă*, P. Botnariuc et all, Consorțiul Universitaria și Universitatea din București, 2020

de sprijin a fost managerul școlar, urmată de instituțiile cu rol de coordonare și suport din sistemul de educație, apoi de sprijinul colegial.

De asemenea, din perspectivă procesual-administrativă, **este favorizat managementul instituțional (ședințe online ale consiliului de administrație, de pildă)**, în raport cu managementul clasei de elevi sau a procesului didactic de învățare, care presupune alte condiții sau criterii de realizare;[21]

Dacă în perioada anterioară pandemiei, convocarea tuturor membrilor consiliului de administrație era adeseori destul de dificil de realizat, **odată cu implementarea sistemului online de comunicare toate informațiile au fost transmise cu celeritate**, iar feed-backul a fost obținut cu aceeași rapiditate. De asemenea, întâlnirile consiliului profesoral s-au realizat mult mai facil cu ajutorul tehnologiei. Astfel, toate informațiile referitoare la noutățile legislative (ordonanțe de urgență, ordine de ministru, metodologii, regulamente etc.) hotărârile consiliului de administrație, procedurile întocmite pentru adaptarea procesului instructiv-educativ la predarea online sau la desfășurarea cursurilor în condiții de siguranță sanitară etc. au ajuns la toți colegii în timp util, prin intermediul mijloacelor de comunicare online.

Predarea online a însemnat o **creștere semnificativă a rolului părintelui** care a fost nevoit să susțină procesul educațional de acasă, asigurând nu doar condițiile necesare participării elevului la cursurile online, ci și motivarea și implicarea acestuia. Este foarte important ca această colaborare strânsă dintre școală și părinți să fie menținută în continuare, chiar și condițiile revenirii la normalitate, fără a se rezuma, așa cum din păcate se întâmplă uneori, doar la furnizarea de resurse necesare funcționării instituției de învățământ.

Studiul referitor la provocările părinților în timpul educației online, realizat de Universitatea din Michigan în septembrie 2020, concluzionează faptul că mulți părinți (50%) au fost copleșiți și stresați din cauza faptului că au trebuit să se ocupe de educația copiilor acasă. 24% dintre părinți au indicat că au observat stări de teamă și anxietate la copiii lor, iar 30% dintre copii au fost nervoși și foarte tensionați. 77% dintre părinți au optat pentru instrumente online pentru a-și învăța copiii, iar 71% dintre ei au primit sprijin din partea școlii. [22]

Nivelul de implicare al familiei/părinților a crescut simțitor, ceea ce obligă la acțiuni pe viitor de formare la părinți a unor competențe specifice, complementare cu cele ale profesorului (prin redefinirea acelei „școli a părinților", printr-o partajare realistă a rolurilor); **Învățământul online poate exclude categorii de elevi** – cum ar fi copiii cu nevoi speciale, cu dificultăți de învățare, neșcolarizați, abandonați etc.[23]

Este nevoie de **investiții majore în echipamente și instrumente digitale**, precum și **dezvoltarea de resurse digitale** care să asigure accesul echitabil la pregătire atât pentru educatori, cât și pentru educabili. Este imperioasă crearea și dezvoltarea bazei de **resurse educaționale deschise** care să constituie suport, dar și reper, atât pentru cadrele didactice în activitatea la clasă, cât și pentru elevi.

---

[21] Ibidem

[22] https://news.umich.edu/parents-get-incomplete-grade-on-pandemic-homeschooling/

[23] Cf. „*Școala online. Elemente pentru inovarea educației", Raport de cercetare evaluativă*, P. Botnariuc et all, Consorțiul Universitaria și Universitatea din București, 2020

În concluzie, **contextul în care educația se va realiza în viitor s-a schimbat ireversibil.** Profesorii și elevii și-au dezvoltat competențele digitale și au la dispoziție foarte multe informații, platforme și aplicații. Viitorul ne va aduce instrumente inovative, iar presiunea de a asigura o educație de calitate va crește. Un director de școală vizionar, care dă dovadă de curaj, pasiune, responsabilitate, putere de judecată și de convingere va fi capabil să dezvolte o cultură organizațională care să permită elevilor să învețe și profesorilor să se concentreze pentru a-și exercita profesia în mod performant adaptându-se la provocări și acceptând schimbarea.

În pofida faptului că educația a parcurs o perioadă dificilă, **criza poate fi transformată într-o oportunitate** care să asigure experiențe pozitive pentru fiecare dintre noi.

Bibliografie:

1. https://www.educationsupport.org.uk/sites/default/files/teacher_wellbeing_index_2020.pdf
2. „*Școala online. Elemente pentru inovarea educației", Raport de cercetare evaluativă*, P. Botnariuc et all, Consorțiul Universitaria și Universitatea din București, 2020
3. https://news.umich.edu/parents-get-incomplete-grade-on-pandemic-homeschooling/

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN CULTIVAREA VALORILOR NAȚIONALE

înv. SOCACIU Alexandra
Școala Gimnazială „Emil Drăgan” Ungheni, județul Mureș

Școala, principala instituție care asigură educație și cultură poartă responsabilitatea păstrării identității naționale prin cultivarea valorilor naționale. Tradițiile și portul popular, valorile familiei românești, folclorul, meșteșugurile tradiționale și spiritualitatea românească fac parte din rândul valorilor naționale care ne definesc ca popor. Acestea reprezintă puntea de legătură dintre generații, dintre timpuri și veacurile care au trecut și care vor mai trece. Importanța păstrării, valorificării și transmiterii mai departe a acestora este una cu atât mai mare cu cât noile generații nu mai sunt interesate de ele. Iată cum ajungem la cuvintele Luceafărului poeziei românești, Mihai Eminescu, care parcă anticipa într-un articol al revistei ”Timpul” din 14 noiembrie 1880 că vom ajunge să ne ciocnim de acest concept, cel de valoare națională, în circumstanțe tot mai rar întrezărite: ” *elemente străine, îmbătrânite şi sterpe, s-au amestecat în poporul nostru şi joacă comedia patriotismului şi a naţionalismului. Neavând tradiţii, patrie hotărâtă ori naţionalitate hotărâtă, au pus totuşi, mâna pe statul român. Conştiinţa că ele sunt deosebite de neamul românesc nu le-a dispărut încă – ele se privesc ca o oaste biruitoare într-o ţară vrăjmaşă. De-aceea nu-i de mirare că întreaga noastră dezvoltare mai nouă, n-a avut în vedere conservarea naţionalităţii, ci realizarea unei serii de idei liberale şi egalitare cosmopolite.”*[24] Așadar, pornind de la această afirmație care descrie cu exactitate situația actuală a poporului român, putem distinge necesitatea cultivării valorilor naționale, și cum altfel se poate realiza acest lucru sub aspect cât mai autentic, dacă nu începând procesul chiar din copilărie.

Puritatea și inocența specifică vârstei copilăriei creează cel mai propice și prielnic mediu în care să plantăm sămânța patriotismului. Avantajul principal este constituit de capacitatea de receptare și empatizare a copiilor cu valorile naționale și cu mediul social din care face parte. Pentru a creea și eu o atmosferă care să faciliteze parcurgerea și interiorizarea acestui material și a acestei teme, apelez la fluxul amintirilor mele din școală și readuc în prim plan pe lângă orele de istorie, limba și literatura română, muzică, educație civică ș.m.d., multiplele serbări, excursii, spectacole dedicate unor elemente reprezentative pentru poporul nostru. Câți dintre noi am fost cel puțin o dată în viața noastră de școlari implicați într-un moment artistic destinat zilei de 1 Decembrie? De câte ori am dansat toți, elevi și profesori, Hora Unirii în curtea școlii? De câte ori am fost în excursii la case memoriale ale unor personalități cu mare greutate pentru poporul nostru, mănăstiri sau muzee în care tradiția și entitatea românească autentică au rămas neatinse și neafectate de trecerea timpului? Toate aceste activități extracurriculare și extrașcolare au avut ca scop cultivarea sentimentului de patriotism și a valorilor naționale.

Prin organizarea unor activități extraccuriculare destinate acestor valori, facem apel la o parte inimilor de români care bate în pieptul fiecăruia dintre noi, la istoria poporului nostru, la momentele de bucurie și momentele de necaz care s-au abătut peste poporul nostru. Prin aceste ativități se sporește cumularea sentimentului de dragoste și respect față de propria țară,

[24] https://www.incisivnational.ro/2019/09/10/elemente-straine-imbatranite-si-sterpe-s-au-amestecat-in-poporul-nostru-si-joaca-comedia-patriotismului-si-a-nationalismului/

de locuitorii ei, de frumusețea locurilor. Tipurile de activități extracurriculare care pot fi implementate în școală în vederea atingerii acestui obiectiv, sunt fie șezătorile cu diverse tematici (tradiții și obiceiuri păstrate de veacuri de Paște, Crăciun, 1 Decembrie), serbările cu poezii și cântece sau colinde, scenete sau excursii de 1 Decembrie, vizionarea unor filme autentice sau istorice românești, ateliere de creație (obiecte din lut ornate cu motive tradiționale, încondeierea ouălor, pentru clasele mai mari se pot organiza ateliere de brodat ii, pictură de icoane pe sticlă), parteneriatele educaționale organizate între școală și diverse instituții/organizații sau oameni de cultură, conferințe pe teme variate vizând aspecte precum istoria artei, literaturii, portului popular românesc, familia în trecut și în prezent, recitaluri, mese rotunde, concursuri de teatru, de colinde, de picturi. Prin implicarea în astfel de activități, școlarilor li se dezvoltă mândria de a fi român, bucuria de a purta portul tradițional românesc, de a vorbi dulcele grai românesc, de a interpreta poezii și cântece patriotice sau colinde tradiționale, de a vorbi cu drag despre țară și popor. Cunoașterea acestor momente importante din istoria românilor, prin raportarea la trecut, le oferă tinerilor posibilitatea și puterea să înțeleagă evoluția evenimentelor sociale, politice și chiar economice ale unei țări și să analizeze, apoi să evalueze lucrurile care se întâmplă în prezentul lor cu mai multă obiectivitate, reușind să conștientizeze consecințele lor. Raportându-ne la evenimentele recente, în care numărul celor care și-au exercitat dreptul la vot nu a depășit cu mult procentul de 30%, putem să creăm o conexiune între importanța cultivării încă din copilărie a spiritului civic și patriotic, și bunul mers a țării noastre prin conștientizarea faptului că schimbarea stă în fiecare dintre noi, locuitori și cetățeni ai unei țări. Repercusiunile pe termen lung pot fi deopotrivă negative sau pozitive, ajunge ca măcar 10 elevi dintr-o clasă de 20 să își amintească sentimentul plăcut generat de activitățile din școală sau din afara școlii destinate acestei conștiințe naționale, și să propulseze acea lumină interioară în societatea care îi înconjoară. Copiilor trebuie să li se dezvolte ideea că nu țara ca element geografic este răspunzătoare pentru neregulile care îi înconjoară, ci că ei pot aduce schimbarea la nivel social. Copiilor trebuie constant să le fie insuflată ideea frumuseții țării noastre, să li se dea voie să descopere bogățiile, istoria, tradiția, tumultul și chiar evoluția acesteia, dar și marile descoperiri ale românilor noștri, iar acest lucru se face prin angajarea acestora în experiențe de învățare directe bazate pe explorare, cum sunt cele propuse prin intermediul activităților extracurriculare.

În activitatea de formare și educare a copiilor în spiritul valorilor naționale, un rol important revine școlii, învățământului de toate gradele. Începând de la învățământul preșcolar și până la învățământul universitar, populația școlară trebuie crescută și educată în spiritul dragostei de patrie, astfel încât să asigurăm formarea un tineret îndrăzneț, gata de orice sacrificiu pentru binele ei. Cunoașterea istoriei poporului român, a luptei pentru libertate socială și națională, pentru unitate, dar și pentru independență este considerată drespt piatră de temelie a educației copiilor pentru cunoașterea, păstrarea și respectarea tuturor valorilor naționale ale țării în care ei s-au născut, trăiesc și cresc.

MUNCA DE BIBLIOTECAR ŞCOLAR VĂZUTĂ CU ALŢI OCHI

bibliotecar VARGA Gyongyi
Liceul Tehnologic „Avram Iancu" Târgu Mureş, judeţul Mureş

Biblioteca şcolară este un laborator al muncii intelectuale într-o şcoală. Ea este destinată sprijinirii procesului instructiv-educativ, satisfacerii cerinţelor de informare documentară, de lectură şi studiu a elevilor şi cadrelor didactice. În lumina reformei învăţământului, biblioteca şcolară reprezintă un instrument de bază, cu sarcini concrete în ceea ce priveşte pregătirea şcolară a elevilor, a formării culturii generale, a educaţiei moral-cetăţeneşti, sarcini condiţionatede dezvoltarea şi orientarea gustului pentru lectură, de formare a deprinderilor de muncă intelectuală şi independenţă[25].

Rolul bibliotecarului alături de cadrele didactice este de a îndruma elevii „cât" şi „cum" să citească, filtrând terenul de informaţii.

Bibliotecarul are misiunea de a transforma biblioteca într-un centru de documentare şi informare, într-un instrument eficient de muncă intelectuală în slujba elevilor şi a profesorilor, pe care au datoria sa-i iniţieze asupra metodelor şi tehnicilor de utilizare în scop pedagogic a tuturor mijloacelor aflate în dotarea bibliotecii.

Şi Paul Cornea, în volumul „Introducere în teoria lecturii", face apel la formaţia cititorului, şi cu toate că se referă la literatură, afirmaţiile sale nu sunt mai puţin valabile în cazul de faţă: „de fapt, în faţa operei nimeni nu este inocent. Niciun cititor, nici profanul, nici expertul nu sunt în contact nemijlocit cu textul, n-au privilegiul de a-l exprima direct. Accesul la semnificaţie îl mediază codurile, sistemele de convenţii deprinse prin studiu şi experienţă. [...] Considerarea literaturii ca literatură, a artei ca artă, nu decurg dintr-o relaţie „naturală" cu obiectele, ci din aplicarea unor convenţii, care se bucură de consacrarea instituţiilor de legitimare (şcoala, critica, academia)[26]"

Orientarea lecturii constituie, spre deosebire de activităţile tehnice biblioteconomice, o problemă de vocaţie, de profesionalism. De aceea, în procesul orietării lecturii, bibliotecarul trebuie să aibă răbdare, tact pedagogic să îndrume cititorul-elev care în această perioadă de tranziţie este tentat de lecturi facile.

Orice om care vrea să se cultive, indiferent de formarea sa apelează la bibliotecă. Pentru aceasta trebuie să aibă deprinderea lecturii, să stăpânească tehnicile intelectuale. Ori bibliotecarul este cel care pune la dispoziţia cititorului interesat instrumentele necesare pentru formarea sa intelectuala. Bibliotecarul, alături de părinţi şi profesori pune bazele formării personalităţii elevului, nu este numai un simplu mânuitor de bunuri materiale cum înţeleg unii.

Mulţi specialişti apreciază că biblioteca a rămas timp de mai multe veacuri un domeniu al tradiţiei şi au dreptate, mai ales când au în vedere bibliotecile mari. Despre ele, prin 1961, Albert Flocon spunea că „sunt încă muzee ale cărţilor, depozite, unde vechimea curiozitatea primează asupra utilităţii, unde cartea este un titlu de glorie şi numai prin tangenţă, un instrument de lucru"[27].

După ce publicaţiile au fost cuprinse în evidenţele bibliotecii ele trebuie supuse operaţiei de organizare. Colecţiile bibliotecii trebuie organizate într-un sitem unitar, în care fiecare volum ocupă un loc bine determinat, acest sistem făcând posibilă utilizarea cât mai deplină a colecţiilor, integrarea şi regăsirea rapidă a oricărei publicaţii din colecţiile bibliotecii.

---

[25] N. Georgescu-Titsu, *„Cartea şi bibliotecile"*, EdituraŞtiinţifică, Bucureşti, 1972, p. 11.
[26] Paul Cornea, *„Introducere în teoria lecturii"*, ediţia a II-a, editura Polirom, Iaşi, 1998, p. 94.
[27] Albert Flocon, *„Universul cărţilor",* Bucureşti, 1976, p. 331.

Din punct de vedere biblioteconomic, aşezarea publicaţiilor pe raft cu acces liber accentuează funcţia bibliotecii de comunicare a colecţiilor, în raport cu cea de conservare. Înaintea aranjării pe raft a colecţiilor, ele trebuie descrise[28].

După ce cărţile au fost clasificate, după CZU, adică au fost încadrate într-un anumit domeniu al cunoaşterii, fiecărei cărţi i se dă semnul de autor, aceasta din tabelele de cutterizare. Cota se scrie atât pe carte (pe pagina de titlu, în partea din stânga, sus), cât şi pe fişele pentru cataloage (în colţul din stânga, sus).

În sala de lectură a bibliotecii se află fişierul, care găzduieşte cataloagele de bibliotecă. Denumirea de catalog provine din grecescul „katalogos" – adică o listă, o enumerare. Prin catalog înţelegem enumerarea sau lista documentelor ce se găsesc într-o bibliotecă, cu menirea de a înlesni aflarea locului particular, în raft, a fiecărui document.

Cataloagele de bibliotecă sunt o colecţie de unităţi de date, care caracterizează bibliografic fiecare document şi care pot fi constituite în diverse forme (pe fişe, sub formă de carte, înregistrări pe benzi magnetice) şi pot fi organizate în diverse moduri (în ordine alfabetică, după titlu, autor sau subiectul documentului etc.).

Cataloagele sunt intrumente de lucru, ele trebuie ţinute la zi şi oglindesc întregul fond al bibliotecii.

Catalogarea este ramura biblioteconomiei care stabileşte regulile de creare a instrumentelor necesare regăsirii publicaţiilor intr-o bibliotecă. Scopul final al catalogării îl constituie realizarea unui sistem de cataloage care să ofere căi cât mai diverse de regăsire a publicaţiilor (după numele autorilor, a titlurilor, a subiectelor tratate atc.). aceasta presupune fixarea caracteristicilor formale şi de conţinut ale publicaţiilor prin intermediul unor înregistrări catalografice, fixate pe un suport oarecare: hârtie, fişe de carton, benzi magnetice, baze de date etc., într-o ordine prestabilită.

O înregistrare catalografică (o fişă de catalog) este constituită din:

1. Descrierea bibliografică. Aceasta constă în redarea elementelor bibliografice care individualizează publicaţia, după nişte reguli prestabilite, cunoscute sub numele de ISBD.
2. Punctele de acces. În general, atât în metoda tradiţională cât şi în cea informatizată, punctele de acces indică locul în care trebuie să se regăsească înregistrarea în catalogul pe fişe, sau în cel informatizat. În catalogele alfabetice, elementele care dau intrarea în catalog sunt vedetele, iar în cataloagele sistematice – indicii de clasificare.
3. Cota topografică – adresa publicaţiei în depozitul bibliotecii, respectiv locul pe care publicaţia îl ocupă pe raftul unui depozit[29].

Catalogul sistematic este bazat, bineânţeles pe CZU, structurează fişele cu descrierile bibliografice ale publicaţiilor după conţinutul acestora, pe domenii, într-o anumită ordine. Prin gruparea într-un singur loc a tuturor lucrărilor dintr-un anumit domeniu, acest catalog uşurează orietarea cititorilor şi identificarea publicaţiilor, fiind o sursă care răspunde la întrebarea „Ce lucrări dintr-un anumit domeniu există în bibliotecă?[30]"

Întrebări „Ce lucrări ale unui anumit autor există în bibliotecă?" răspunde catalogul alfabetic, care orânduieşte publicaţiile în totalitatea lor în ordine alfabetică, oferind posibilitatea de a găsi şi identifica lucrările după autorul lor şi după titlu, în lipsa autorilor.

[28] Nastasia Fodorean, *„Catalogarea publicaţiilor monografice"*, Cluj-Napoca, 2004, p. 3.
[29] Nastasia Fodorean, *„Catalogarea publicaţiilor monografice"*, Cluj-Napoca, 2004, p. 4.
[30] Nina Jemăneanu, *„Ghid pentru bibliotecarul şcolar"*, EDP 1974, p.35.

Pentru consultarea publicaţiilor în bibliotecă există destinat un spaţiu corespunzător amenajat, sală de lectură şi de împrumut. În sala de lectură se împrumută pentru consultare ziare, reviste, alte materiale pentru referintă. De asemenea tot pentru sala de lectură sunt destinate dicţionarele, albumele de valoare, exemplarele unice, pe toate acestea se plică ştampile cu menţiunea „Nu se împrumută". Evidenţa publicaţiilor consultate în sala de lectură se ţine într-un caiet şi la sfârşitul fiecărei zile se consemnează în registrul de evidenţă al activităţii zilnice.

Împrumutul la domiciliu se face pe baza fişei de cititor. Se împrumută cel mult trei volume pe o periodă de 30 de zile, iar pentru cadrele didactice numărul de volume poate fi de cinci. Evidenţa zilnică a cititorilor şi a publicaţiilor împrumutate se face în registrul de evidenţă care se completează zilnic, se totalizează la sfârşitul fiecărei luni, aceasta fiind una dintre obligaţiile bibliotecarului.

Prin împrumutul la domiciliu, bibliotecarele au posibilitatea de a educa elevii în ce priveşte responsabilitatea pentru păstrarea în condiţii deosebite a unui obiect care nu le aparţine, de a le cere să păstreze acest obiect de valoare, cartea, care este un bun care se transmite mai multor generaţii de elevi.

Relaţiile bibliotecarilor cu cadrele didactice sunt cordiale, de colaborare, de sprijin reciproc, şi se bazează pe respect.

Nici o activitate a catedrelor pe discipline nu se poate desfăşura fără aportul bibliotecii şi în special catedra de limba şi literatura română cu care periodic se organizează activităţi ocazionate de diferite evenimente literare. Acelaşi lucru se poate afirma despre catedra de istorie care colaborează cu catedrele de specialităţi tehnice în vederea alcătuirii bibliografiilor pentru întocmirea lucrărilor de bacalaureat.

În sala de lectură a bibliotecii se organizează activităţi cu cartea, recenzii, concursuri literare, audiţii muzicale, precum şi alte activităţi intrate în specificul şcolii. La fiecare început de an şcolar diriginţii sau profesorii de limba şi literatura română fac o vizită la bibliotecă unde elevilor li se prezintă biblioteca, fondul de carte, aşezarea cărţilor în sălile destinate bibliotecii, cataloagele, etc.

Toate acestea sunt posibile prin colaborarea bibliotecii cu conducerea şcolii, cadrele didactice – profesori şi maiştri instructori.

Dar prin educarea la elevi a respectului pentru carte, prin cultivarea sentimentului de protejare a acestora, ca un bun comun, cazurile de pierderi sunt destul de puţine şi nesemnificative valoric. O carte curată, îngrijită, este cartea de vizită a bibliotecarului, după cum o bibliotecă curată, aranjată cu gust dovedeşte un spirit gospodăresc deosebit, o atenţie pentru protejarea comorii spirituale pe care o administrează.

Biblioteca este „un depozitar de idei scrise în cărţi"[31]. Este în acelaşi timp o „instituţie de educaţie şi progres"[32], sprijinind în mod activ procesul de învăţământ. Marile biblioteci oferă cititorilor posibilitatea unei documentări largi, datorită existenţei lucrărilor din numeroase domenii de studiu.

Ridicarea la un asemenea grad de înţelegere a muncii în bibliotecă este necesar să se facă cu mult tact.

Bibliografie:

1. N. Georgescu-Titsu, „*Cartea şi bibliotecile"*, EdituraŞtiinţifică, Bucureşti, 1972, p. 11.

[31] Virgil Stancovici, *„Rolul bibliotecii în procesul de învăţământ"*, în vol. Biblioteca universitară, laborator de muncă intelectuală, B.C.U., 1973, p.520.

[32] Jean Hassenforder, *„La biblioteque institution educative",* Paris, Recherche et developpement, 1972.

2. Paul Cornea, „*Introducere în teoria lecturii”*, ediţia a II-a, editura Polirom, Iaşi, 1998, p. 94.
3. Albert Flocon, „*Universul cărţilor”,* Bucureşti, 1976, p. 331.
4. Nastasia Fodorean, „*Catalogarea publicaţiilor monografice”*, Cluj-Napoca, 2004, p. 3.
5. Nastasia Fodorean, „*Catalogarea publicaţiilor monografice*”, Cluj-Napoca, 2004, p. 4.
6. Nina Jemăneanu, „*Ghid pentru bibliotecarul şcolar”*, EDP 1974, p.35.
7. Virgil Stancovici, „*Rolul bibliotecii în procesul de învăţământ”*, în vol. Biblioteca universitară, laborator de muncă intelectuală, B.C.U., 1973, p.520.
8. Jean Hassenforder, „*La biblioteque institution educative”,* Paris, Recherche et developpement, 1972.

EVALUAREA ONLINE
UTILIZAREA APLICAȚIEI GOOGLE FORMS

profesor ZOKORIAS Carmen-Gabriela
Liceul Tehnologic „Avram Iancu” Târgu Mureș, județul Mureș

Evaluarea este parte a procesului educativ care are un rol important atât pentru elevi cât și pentru profesori. Elevii pot observa nivelului la care sunt din punct de vedere al conținuturilor și își pot crea strategii proprii prin care să-și îmbunătățească performanțele, acestea contribuind și la creșterea stimei de sine. Profesorii obțin o imagine de ansamblu dar și individuală prin analiza rezultatelor obținute de elevi în urma evaluării, astfel ei își pot adapta metodele utilizate nevoilor și evoluției acestora.

Evaluarea desfășurată în sala de clasă este foarte diferită de cea realizată online, fiecare având avantaje și limite, chiar dacă formele de evaluare și itemii folosiți pot fi aceiași.

Platformele educaționale ne pun la dispoziție diverse aplicații pe care le putem folosi în activitatea didactică. Astfel, Google ne oferă un formular pentru evaluarea formativă sau sumativă chiar, sub formă de chestionar- Google Forms. Cu ajutorul acestuia putem realiza teste sau putem obține feedback de la elevi pe orice subiect, prin utilizarea mai multor categorii de itemi. Chestionarul se poate realiza direct în momentul atribuirii temei către elevi sau poate fi pregătit dinainte și atașat din Google Drive, pe calculator/ laptop/ tabletă/ telefon.

Pașii pentru realizarea unui test/chestionar Google Forms de pe calculator/laptop.

- Accesăm Drive din Aplicații Google (1 și 2);
- Deschidem un nou formular (3 și 4)

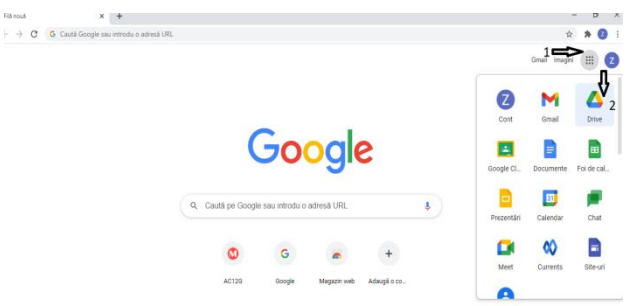

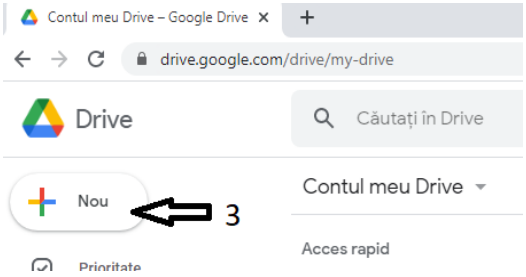

- Scriem un titlu pentru formularul nostru și o descriere (5 și 6)

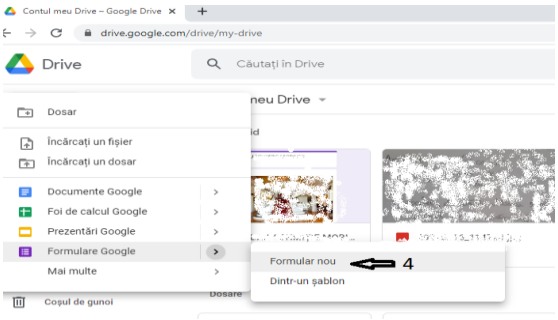

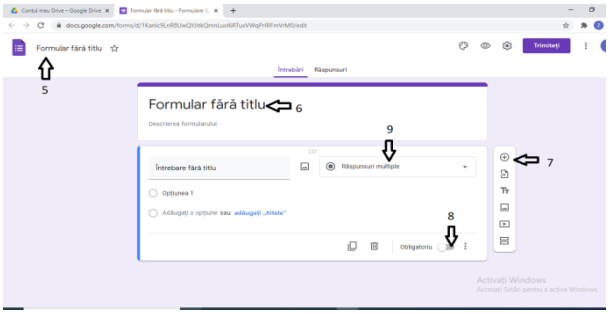

- Adăugăm alte întrebări (7) și este indicat să bifăm caseta ca fiind obligatoriu acest răspuns (8) pentru a ne asigura că elevii nu trec peste acest punct fără să răspundă.
- Scriem întrebarea/cerința în spațiul indicat și selectăm tipul itemilor/răspunsului (9 și 10): cu o singură variantă corectă sau mai multe, răspuns scurt sau paragraf etc.

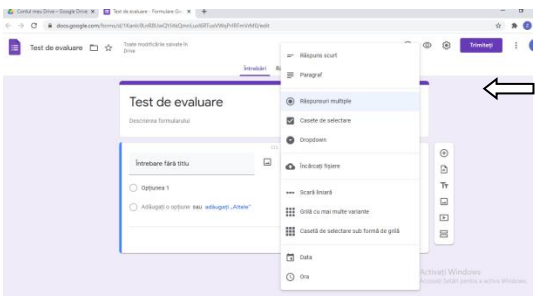

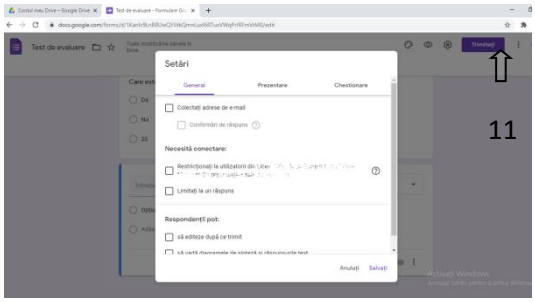

- După ce am scris tot testul/chestionarul, adăugăm punctajul și selectăm răspunsul corect pentru itemii cu variante de răspuns, apoi verificăm setările astfel încât să ne asigurăm că cei cărora dorim să le colectăm răspunsurile îl pot completa (11). Toate casetele trebuie să fie debifate.
- Dacă dorim ca respondenții să nu trimită de mai multe ori formularul (pentru că ne-ar îngreuna analiza și evaluarea rezultatelor) ne asigurăm că nu este selectată căsuța corespunzătoare acestei opțiuni (12 apoi 13).

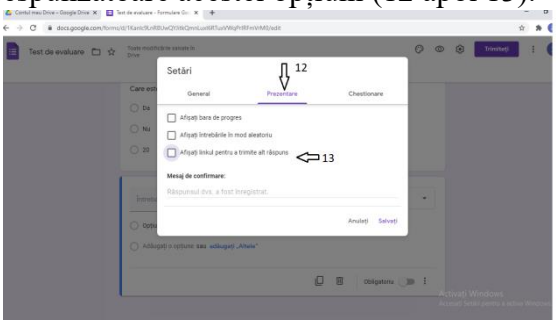

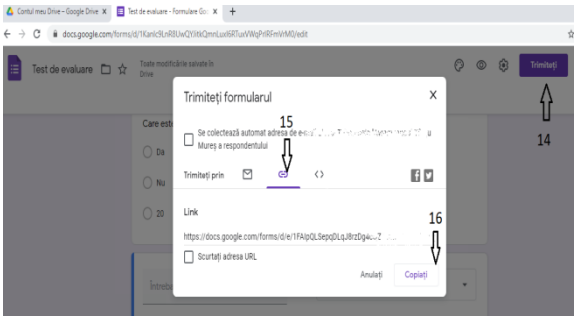

- Alegem varianta prin care trimitem fișierul (14 apoi 15), e-mail, link sau incorporăm HTML (cel mai simplu este să copiem link-ul- 16).
- Odată ce respondenții acesează link-ul, pot completa formularul iar noi vom fi notificați prin e-mail pe măsură ce se înregistrează răspunsurile. Acestea le putem vedea tot în Drive (17), sub formă de rezumat cu grafic, întrebare sau individual și putem genera un fișier excel.

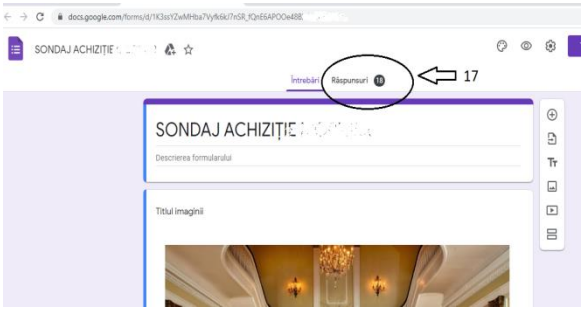

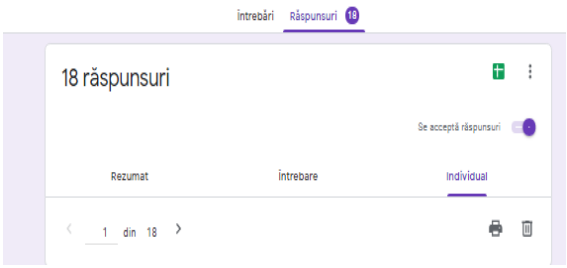

Utilizarea Formularelor Google în evaluarea elevilor presupune îndeplinirea unor condiții, are avantaje dar și dezavantaje. Sunt necesare mijloacele tehnologice cu o bună conexiune la internet, atât pentru profesor cât și pentru elevi. În cazul în care elevii completează formularul de pe telefon, trebuie să se asigure că sunt conectați la contul Google corespunzător, cel creat de școală dacă se folosește o singură platformă.

Avantajele pentru profesor sunt cele referitoare la rapiditatea primirii feed-back-ului de la elevi și ușurința cu care pot fi interpretate, oferind informații concrete privind itemii cu cele mai multe răspunsuri greșite. Cadrul didactic nu trebuie să mai corecteze lucrarea deoarece itemii pentru care s-a bifat varianta corectă vor fi punctați automat și totalul va fi vizibil în Drive, dar va fi afișat și elevilor odată cu trimiterea formularului. Pentru răspunsurile libere este necesară evaluarea și notarea fiecăruia în parte și punctajul se va adăuga automat la total. Nu este necesară salvarea fișierului deoarece se realizează automat de către aplicație.

Pentru elevi este mai interesantă evaluarea realizată sub această formă și este mai eficientă deoarece fiecare își poate vedea punctajul obținut chiar în momentul în care trimit lucrarea. Pot deasemenea să vadă întrebările la care au dat răspunsuri greșite și care ar fi fost cele corecte.

Dezavantajele sau limitele folosirii acestei aplicații în evaluare sunt date de problemele pe care le pot întâmpina elevii dacă nu stapânesc bine noțiunile tehnologice, situație în care ar avea nevoie de indicații. Elevii pot fi duși în eroare de modul de prezentare a testului și astfel subestimează dificultatea acestuia și-l tratează superficial iar rezultatele sunt sub așteptările lor.

Salvarea automată a modificărilor pe care le face profesorul în Drive poate avea un dezavantaj: dacă sunt șterse neintenționat o parte din întrebări, nu mai putem reveni la varianta anterioară. Problema este cu atât mai mare în situația în care am colectat deja răspunsurile, acestea dispar odată cu ștergerea întrebărilor și nu le mai putem recupera.

În concluzie, utilizarea aplicației Google Forms în evaluarea elevilor este bine acceptată de aceștia și are ca avantaj principal punctajul care este afișat pe moment. Profesorul poate interpreta foarte ușor rezultatele testului în vederea luării deciziilor privind parcurgerea conținuturilor pe viitor și necesitatea de a insista acolo unde este cazul.

Bibliografie:

1. Ionescu, M., Chiș, V., *Strategii de predare și învățare*, Editura Științifică, București, 2000.
2. Lisievici, P., *Evaluarea în învăţământ.Teorie, practică, instrumente*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002.
3. Radu, I.T., *Evaluarea în procesul didactic*, ediţia a 2-a, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti, 2005.
4. Scheanu, I., *Evaluarea alternativă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2006.